

Landelijke rapportage wachtlijsten Verpleging & Verzorging (Wlz)

2E KWARTAAL 2022

SAMENWERKING ZORGVERZEKERAARS NEDERLAND EN ZORGINSTITUUT NEDERLAND

Samenvatting

Inleiding

Deze landelijke kwartaalrapportage brengt in beeld hoeveel mensen in het tweede kwartaal 2022 (op peildatum 1 juli 2022) wachten op zorg vanuit de Wet langdurige zorg (Wlz) in de sector **Verpleging en Verzorging (V&V)**. De rapportage maakt inzichtelijk hoe de vraag naar verpleegzorg zich over tijd ontwikkelt op landelijk en regionaal niveau. Hiermee ontstaat een eenduidig beeld over de wachtlijsten. Deze rapportage wordt gemaakt door de zorgkantoren, verenigd in Zorgverzekeraars Nederland, en Zorginstituut Nederland. Sinds 1 januari 2021 gelden nieuwe wachtstatussen in de Wlz: Urgent-plaatsen, Actief-plaatsen, Wacht op voorkeur en Wacht uit voorzorg.

Kengetallen wachtenden op 1 juli 2022

In Nederland heeft 1,04% van de bevolking op 1 juli 2022 een Wlz-indicatie voor de sector V&V. Dit zijn 184.647 cliënten, een stijging van 3,5% ten opzichte van 1 januari 2022. Het aantal Wlz-indicaties voor V&V groeit sinds 2021 gestaag. Op 1 juli 2022 staan 19.192 cliënten met een Wlz-indicatie voor V&V op de wachtlijst, dat is 10,4% van het totaal aantal cliënten met een Wlz-indicatie voor V&V. Van de cliënten die 1 juli 2022 op de wachtlijst staan, ontvangt 94% overbruggingszorg. De meeste cliënten, ruim 49%, hebben op 1 juli 2022 zorgprofiel VVo5 (Beschermd wonen met intensieve dementiezorg), daarna volgen VVo6 (Beschermd wonen met intensieve verzorging en verpleging) en VVo4 (Beschut wonen met intensieve begeleiding en uitgebreide verzorging) met respectievelijk circa 22% en 18%.

Kerngetallen	1 juli 2021	1 oktober 2021	1 januari 2022	1 april 2022	1 juli 2022
Totaal aantal cliënten met Wlz-indicatie in V&V	173.969	177.164	178.400	182.448	184.647
Totaal aan wachtenden in V&V ¹	15.725	16.947	18.157	18.871	19.192
Percentage wachtenden met overbruggingszorg in V&V	93%	94%	93%	94%	94%

Wachtlijstdruk

Op 1 juli 2022 lag de instroom (van cliënten met een Wlz-indicatie) in verpleeghuizen boven de uitstroom. Dit beeld is bijna heel 2022 zichtbaar. Concreet betekent dit dat sinds februari 2022 er (weer) sprake is van een toename van de druk op wachtlijsten. De verhouding van leveringsvormen per zorgprofiel verschuift vooral bij de lagere profielen gestaag van verblijf in een instelling naar vormen van zorg thuis.

Inzichten per wachtstatus op 1 juli 2022

wachtstatussen zonder/met enige vorm van Wlz-zorg (peildatum 01 juli 2022)	0 tot 2 weken	2 tot 4 weken	4 tot 6 weken	6 tot 13 weken	3 – 6 maanden	6 – 12 maanden	> 12 maanden	Totaal
urgent plaatsen zonder zorg	73	21	6	8	-	-	-	108
urgent plaatsen met zorg	48	32	24	14	5	-	-	123
actief plaatsen zonder zorg	193	33	16	34	25	12	11	324
actief plaatsen met zorg	632	294	228	572	523	284	88	2.621
actief wachtend zonder zorg	-	-	-	-	-	-	-	-
actief wachtend met zorg	-	-	-	-	-	-	-	-
wacht op voorkeur zonder zorg	201	86	62	113	82	76	66	686
wacht op voorkeur met zorg	1.104	1.005	1.011	2.889	4.032	3.547	1.742	15.330
Totaal	2.251	1.471	1.347	3.630	4.667	3.919	1.907	19.192

Het aantal Urgent te plaatsen cliënten op 1 juli 2022 is met 231 relatief beperkt. Van de Urgent te plaatsen cliënten staat circa 75% op 1 juli 2022 korter dan 4 weken op de wachtlijst. Vrijwel alle Urgent te plaatsen

¹ Exclusief de groep Wacht uit Voorzorg

cliënten (98%) krijgen binnen de wettelijke termijn van 13 weken een opnameplaats. Echter, de groep Urgent plaatsen zonder zorg die langer dan 4 weken wacht, baart zorgen (14, op 1 juli 2022), omdat een opname op korte termijn gerealiseerd moet worden. Een urgente opname komt het meeste voor nadat een cliënt een ziekenhuisopname of opname in een geriatisch revalidatiecentrum heeft gehad (79%).

Het aantal cliënten met de wachtstatus Actief Plaatsen met Wlz-zorg, langer dan de Treeknorm stijgt op 1 juli 2022 naar 2.945. Op 1 januari 2022 waren dit nog 2.562 cliënten. Deze cliënten ontvangen veelal overbruggingszorg. De meeste cliënten met wachtstatus Actief Plaatsen wachten op een plek van voorkeur.

In het tweede kwartaal van 2022 is wederom sprake van een toename van het aantal wachtenden met wachtstatus Wacht op voorkeur (met en zonder zorg), in totaal betreft het 16.016 cliënten. Het overgrote deel van deze groep wachtenden (circa 96%, 15.330 cliënten) kiest er op 1 juli 2022 voor te wachten op een plek op een specifieke locatie. Deze cliënten kunnen en willen wachten op een plaats bij een voorkeursaanbieder. De groep wachtenden met wachtstatus Wacht op voorkeur en classificatie wacht op een plek op een specifieke locatie (15.330 cliënten), bedraagt op 1 juli 2022 circa 80% van het totaal van cliënten met wachtstatussen Urgent Plaatsen, Actief Plaatsen en Wacht op voorkeur (19.192 cliënten).

De doelgroep met de wachtstatus Wacht uit voorzorg wordt niet meegeteld als wachtend op zorg omdat zij feitelijk niet wachten op Wlz-zorg en aangeven dat ze nog geen gebruik willen maken van verblijf in een instelling. Op termijn kan het echter zijn dat deze doelgroep doorstroomt naar een andere wachtstatus.

Mogelijk leidt de doorstroom van deze groep op termijn tot een toename van de wachtlijstdruk. De meeste cliënten met de wachtstatus Wacht uit voorzorg hebben het zorgprofiel VVo4, VVo5 of VVo6. Het merendeel (8.981) van de cliënten ontvangt reeds Wlz-zorg, veelal in de vorm van een MPT of een PGB. Daarnaast wachten 5.215 cliënten uit voorzorg zonder dat zij Wlz-zorg ontvangen.

Het totaal aantal cliënten met de wachtstatus Urgent plaatsen zonder zorg is op 1 juli 2022 relatief hoog ten opzichte van voorgaande maanden. Deze toename wordt met name veroorzaakt door cliënten met één van de overige zorgprofielen, waaronder gVVB Herstelgerichte behandeling met verpleging en verzorging.

Opnameperformance

Voor ruim een derde van de 49.100 cliënten (35%) die in de periode juli 2021 - juli 2022 zijn opgenomen in een instelling werd de zorglevering gestart op de ingangsdatum van de (her)indicatie. Binnen 6 weken werd voor 65% van de cliënten de zorg aangevangen. Binnen 13 weken waren bijna 40.000 cliënten opgenomen in een zorginstelling (ca 81%). Na 6 maanden was 95% van de cliënten opgenomen.

Inhoud

Samenvatting

1. Aanleiding

2. Sector V&V algemeen

2.1 Aantal mensen met Wlz-indicatie voor sector V&V en per zorgprofiel

2.2 Toenemende aanspraak op V&V-indicaties

3. Inzicht in wachtlijsten en wachttijden

3.1 Verhouding instroom en uitstroom V&V

3.2 Wachtenden per wachtstatus

3.3 Onderscheid per zorgkantoorregio

3.4 Onderscheid per zorgprofiel

3.5 Aantal wachtenden naar 'wachttijdblok'

3.6 Opnameperformance

Bijlage 1 Definities

Bijlage 2 COROP-gebieden

Bijlage 3 Zorgkantoorregio's

Bijlage 4 Bevolkingsopbouw

1. Aanleiding

De rapportages over de wachtlijsten voor langdurige Verpleging en Verzorging (V&V) waren begin 2020 voor partijen onvoldoende toereikend om goed zicht te krijgen op de wachtlijsten. Daarom is besloten om te komen tot een landelijke rapportage die door samenwerkende partijen wordt uitgebracht. De focus ligt op ontwikkeling in de vraag naar V&V in Nederland, om zo gezamenlijk en gedeeld inzicht te krijgen op de wachtlijsten.

De volgende partijen zijn betrokken bij de totstandkoming van de landelijke wachtlijstrapportages:

- Ministerie van VWS
- Zorgverzekeraars Nederland
- Zorginstituut Nederland
- Vektis
- ActiZ
- CIZ

Gegevens die in het rapport worden getoond, komen van het Zorginstituut Nederland (Zorginstituut). Maandelijks leveren de 31 zorgkantorregio's² een bestand met uitvoeringsgegevens aan het Zorginstituut, met behulp van het bericht AW317. In dit bericht staan gegevens van de cliënten met een geldig indicatiebesluit voor zorg uit de Wet langdurige zorg (Wlz). Het betreft informatie over de cliënt, zijn geïndiceerde zorg, de toegewezen zorg en bijhorende leveringsstatussen. Met behulp van door veldpartijen vastgestelde rekenregels en normen bepaalt het Zorginstituut de wachtstatus aan de hand van de leveringsstatussen en berekent de wachttijd tot aan de peildatum.

De wachtlijstrapportages V&V bieden inzicht in de omvang en samenstelling van de Wlz-populatie, waarmee een algemeen beeld geschetst wordt van de sector. Vervolgens wordt duiding gegeven aan de wachtlijstcijfers, waarbij de focus ligt op de ontwikkeling van de vraag naar Wlz-zorg in de V&V. Het rapport presenteert een doorkijk op zowel landelijk als regionaal niveau.

² Voor een totaaloverzicht zie Bijlage 3

2 Sector V&V algemeen

Dit hoofdstuk geeft inzicht in de omvang en samenstelling van de Wlz-populatie binnen de sector V&V in Nederland. Ingezoomd wordt op trends die waarneembaar zijn gedurende de afgelopen kwartalen, zoals de aanspraak op V&V in de Wlz, verblijfsduur bij zorginstellingen en de 80-plus-populatie in Nederland. Bij dit laatste onderwerp wordt niet alleen een landelijk beeld geschetst, maar wordt ook gekeken naar de regionale verschillen.

2.1 Aantal mensen in Nederland met een Wlz-indicatie voor de sector V&V en per Zorgprofiel

Nederland telt op 1 juli 2022 ruim 17,7 miljoen inwoners, waarvan 1,04% een Wlz-indicatie heeft voor langdurige V&V. Dit zijn 184.647 cliënten. Het overgrote deel van de cliënten met een Wlz-indicatie V&V, ruim 79,9%, ontvangt de zorg via een instelling, het zogenaamde zorg in natura. Het aantal cliënten met zorg in natura nam het afgelopen jaar toe met 7.031 cliënten (+5 %) ten opzichte van 1 juli 2021. Ongeveer 6,9% van de cliënten met een Wlz-indicatie verzilvert de zorg via een PGB. Het aantal cliënten met een PGB nam in de laatste 12 maanden toe met 836 cliënten (+7 %) ten opzichte van 1 juli 2021. Het aantal cliënten met een PGB groeide in het afgelopen jaar relatief iets sneller dan het aantal cliënten dat zorg verzilverde via zorg in natura. De cliënten die op de wachtlijst staan voor een plek in het verpleeghuis, kunnen ter overbrugging tot opname gebruikmaken van overbruggingszorg. Van alle cliënten op de wachtlijst ontvangt 94% overbruggingszorg.

De feiten over het 2e kwartaal van 2022 op een rij:	1-10-2021	1-1-2022	1-4-2022	1-7-2022
Inwoners in Nederland*bron cbs	17.565.777	17.590.672	17.640.425	17.710.526
Aantal Wlz-indicaties voor Verpleging en Verzorging	177.164	178.400	182.448	184.647
Percentage Nederlanders met een Wlz VV-indicatie	1,01%	1,01%	1,03%	1,04%
Aantal mensen met Wlz-indicatie met zorg in natura (regulier) ³	142.471	141.423	145.143	147.516
Aantal mensen met Wlz-indicatie met zorg via een PGB	12.167	12.211	12.495	12.724
Percentage mensen op de wachtlijst dat gebruik maakt van overbruggingszorg ⁴	94%	93%	94%	94%

Figuur 2. 1: Feitentabel Wlz populatie (*bron: IwIz)

Tijdens de indicatiestelling bepaalt het CIZ objectief welk zorgprofiel het beste past bij de cliënt. Het Zorgprofiel VVo5 blijft verreweg het meest voorkomende zorgprofiel. Daarna volgen de Zorgprofielen VVo6 en VVo4. Zorgprofiel VVo7 kent het afgelopen kwartaal met 2,3% de grootste groei. Het vorige kwartaal steeg VVo9b met 3,8% en daalt dit kwartaal naar -1%. Voor de lage Zorgprofielen (VVo1-VVo3) geldt dat deze niet meer worden geïndiceerd, daarom daalt de totale aanspraak VVo1-VVo3. Hetzelfde geldt ook voor VVo10.

De verdeling over de verschillende profielen, inclusief de procentuele ontwikkeling ten opzichte van het eerste kwartaal 2022, ziet er in het tweede kwartaal van 2022 uit zoals weer gegeven in figuur 2.2:

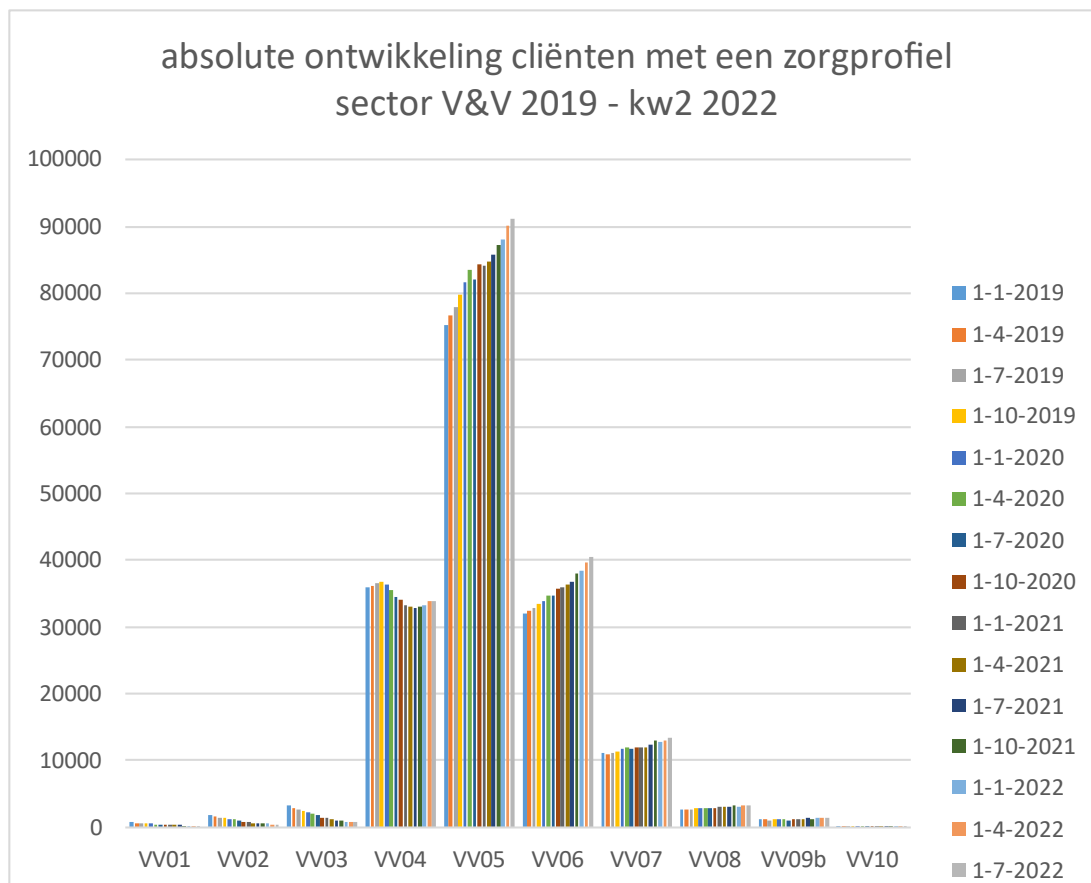
Aantallen cliënten met een geldige indicatie per Zorgprofiel Peildatum 1-7-2022		Aantal	% verandering t.o.v vorig kwartaal
VVo1	Beschut wonen met enige begeleiding (wordt niet meer geïndiceerd)	154	-12,0%
VVo2	Beschut wonen met begeleiding en verzorging (wordt niet meer geïndiceerd)	341	-14,3%
VVo3	Beschut wonen met begeleiding en intensieve verzorging (wordt niet meer geïndiceerd)	704	-7,4%
VVo4	Beschut wonen met intensieve begeleiding en uitgebreide verzorging	33.932	0,5%
VVo5	Beschermd wonen met intensieve dementiezorg	91.279	1,2%
VVo6	Beschermd wonen met intensieve verzorging en verpleging	40.385	1,9%
VVo7	Beschermd wonen met zeer intensieve zorg, vanwege specifieke aandoeningen, met de nadruk op begeleiding	13.314	2,3%
VVo8	Beschermd wonen met zeer intensieve zorg, vanwege specifieke aandoeningen, met de nadruk op verzorging/verpleging	3.226	1,5%
VVo9b	Herstelgerichte behandeling met verpleging en verzorging	1.300	-1,0%
VVo10	Beschermd verblijf met intensieve palliatief-terminale zorg (vervallen per 1 januari 2018)	12	-7,7%
Totaal		184.647	+1,2%

Figuur 2.2: Aantal Wlz-cliënten per Zorgprofiel en procentuele groei in het tweede kwartaal 2022 t.o.v. het eerste kwartaal (bron: Zorginstituut)

2.2 Toenemende aanspraak op V&V-indicaties

Wanneer we in figuur 2.3 de aanspraak op de V&V-zorgprofielen van de afgelopen kwartalen in beeld brengen (eerste kwartaal 2019 t/m tweede kwartaal 2022) is te zien dat het Zorgprofiel VVo5 verreweg de grootste populatie bevat. Het aantal cliënten dat aanspraak maakt op dit zorgprofiel blijft de afgelopen jaren stijgen. Daarnaast zien we een stijging bij het zorgprofiel VVo6, maar ook de profielen VVo4 en VVo9b nemen licht toe.

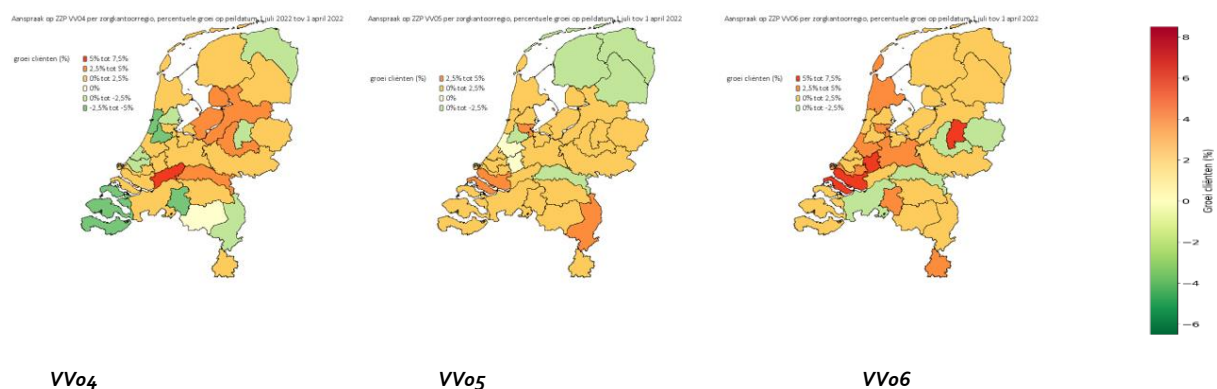
In bijlage vier is een landelijke bevolkingsprognose van het aantal inwoners in de leeftijd van 80+ opgenomen voor de jaren 2030, 2040 en 2050. Uit de prognose blijkt dat het aandeel 80+ers de komende decennia toeneemt. Aangezien er een relatie is tussen 80+ers en het gebruik van V&V-zorg, ligt het in de lijn der verwachting dat de totale aanspraak op de V&V-zorgprofielen zal stijgen.

Figuur 2.3: Aanspraak V&V-indicaties

De ontwikkeling in aanspraak op de Wlz-zorg is in Nederland niet overal gelijk. Figuur 2.4 toont de ontwikkeling van de aanspraak (VV04, VV05 en VV06) in de zorgkantoorregio's gedurende het tweede kwartaal 2022 (peildatum 1 juli 2022). De ontwikkeling is afgezet tegen de aanspraak in het eerste kwartaal 2022 (peildatum 1 april 2022). Bij geelgekleurde regio's is er sprake van stabiliteit. Hoe meer oranje/rood de regio kleurt, hoe groter de procentuele groei is ten opzichte van het derde kwartaal. Een groene regio wil zeggen dat er sprake is van een afname in de aanspraak op het zorgprofiel.

Met name de ontwikkeling van Zorgprofiel VV04 toont gedurende het tweede kwartaal van 2022 een sterk wisselend, regionaal beeld. Datzelfde geldt in iets mindere mate voor de ontwikkeling van Zorgprofiel VV06. Zorgprofiel VV05 toont een gestage groei in het merendeel van de zorgkantoorregio's.

Figuur 2.4: Regionale ontwikkeling op aanspraak VV04, VV05 en VV06 op peildatum 1 juli 2022 (2^e kwartaal) ten opzichte van 1 april 2022 1^e kwartaal

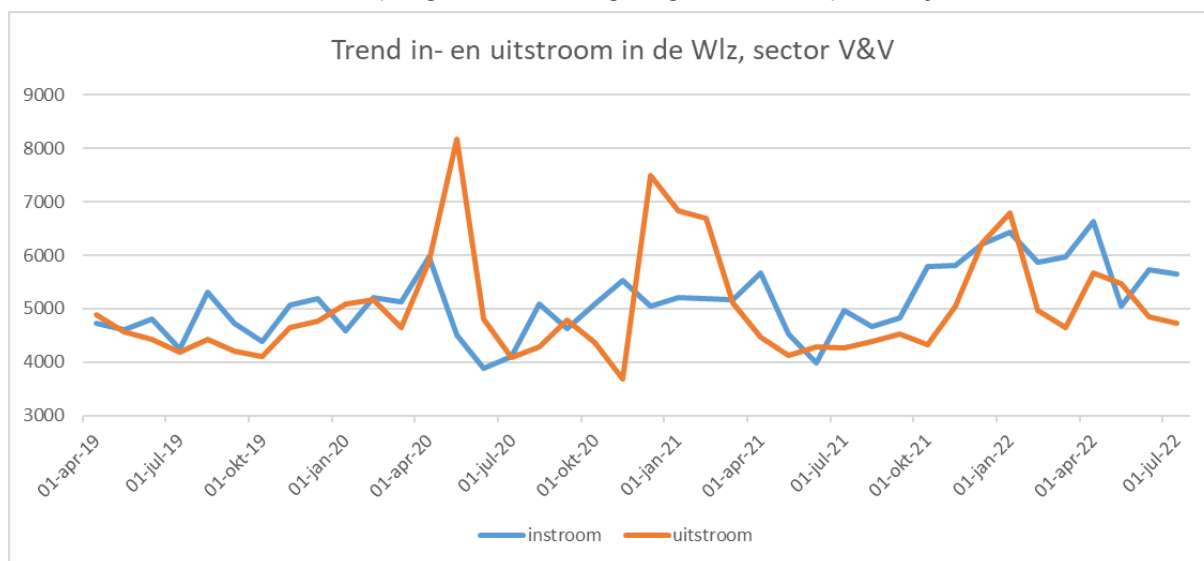
3. Inzicht in wachtlijsten en wachttijden

Dit hoofdstuk geeft inzicht in de wachtlijsten op landelijk niveau en op het niveau van zorgkantoorregio's. Ingezoomd wordt op de in- en uitstroom in de V&V-sector en op verbijzonderingen van aantallen wachtenden per wachtstatus Urgent-plaatsen, Actief-plaatsen, Wacht op voorkeur en Wacht uit voorzorg.

3.1 Verhouding instroom en uitstroom V&V

Wanneer de instroom van cliënten met een Wlz-indicatie in de sector V&V groter is dan de uitstroom (bij gelijkblijvende omstandigheden in de sector, bijvoorbeeld geen uitbreiding van plaatsen) dan groeit de wachtlijst.

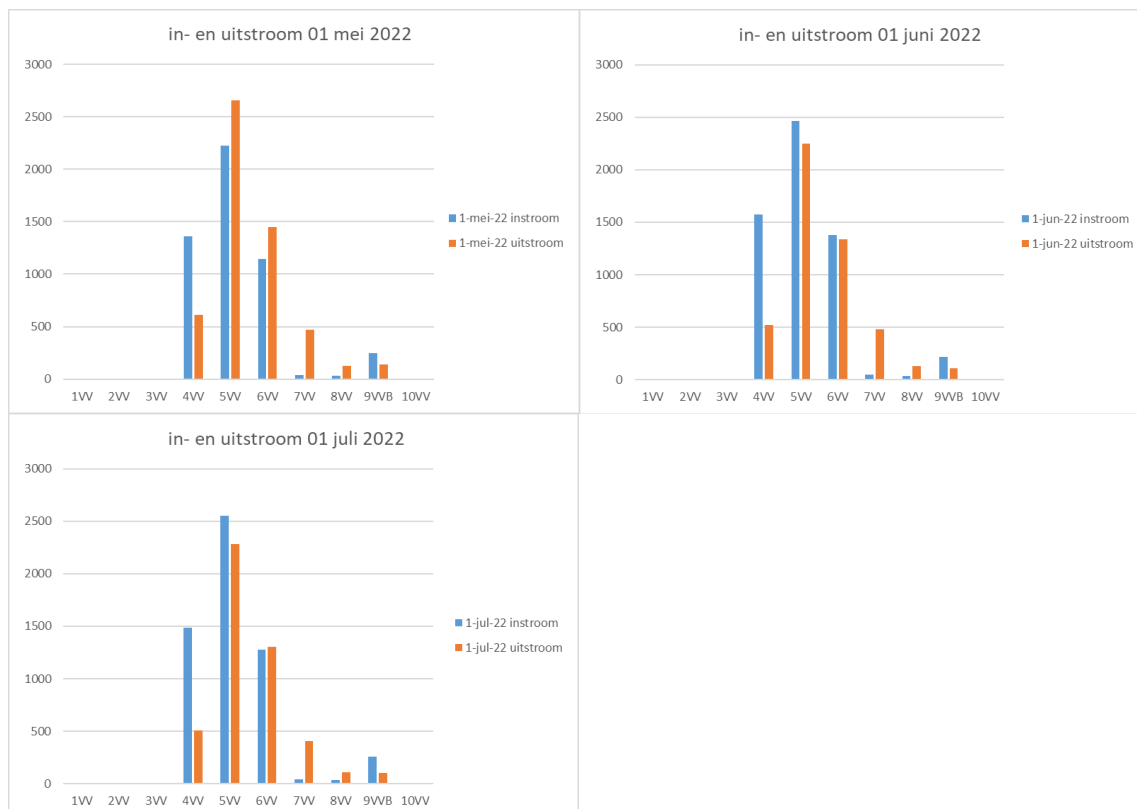
In onderstaande figuur (figuur 3.1) is te zien dat de blauwe lijn (instroom) sinds de peildatum van maart 2021 bijna structureel boven de oranje lijn (uitstroom) ligt. Concreet betekent dit dat er vanaf maart 2021, met uitzondering in de maanden van juni 2021, januari 2022 en mei 2022, op de verschillende peildata sprake is van een continue instroom in de verpleeghuizen. Met als gevolg dat de druk op wachtlijsten toeneemt.

Figuur 3.1: Trend instroom/uitstroom Wlz vanaf april 2019 tot 1 juli 2022, sector V&V

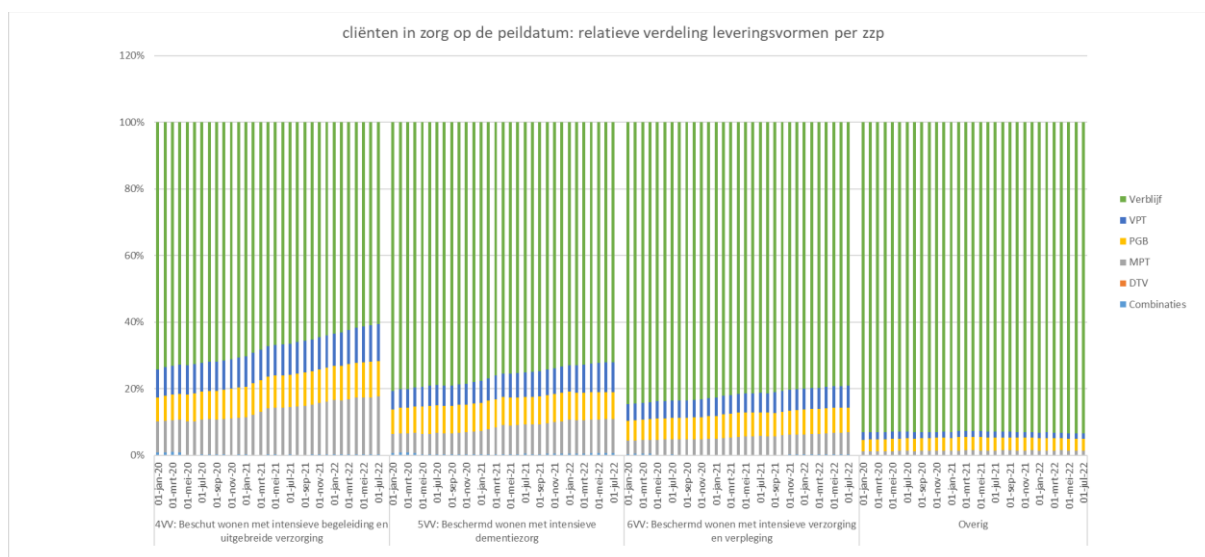
Wanneer we inzoomen op de in- en uitstroom per zorgprofiel, zien we in het tweede kwartaal 2022 verschillen.

De profielen VVo4 en VVo6 laten in het tweede kwartaal 2022 een grotere instroom dan uitstroom zien. Dit beeld zien we al geruime tijd. Bij de profielen VVo7 en VVo8 zien we tegengestelde beweging. Daar is al langer sprake van een grotere uitstroom. Het tweede kwartaal 2022 vormt hierop geen uitzondering. De in- en uitstroom bij profiel VVo5 kent een wisselend beeld. In het tweede kwartaal 2022 is de uitstroom op peildatum 1 mei groter, terwijl op de peildata 1 juni en 1 juli de instroom groter is. Bij het profiel VVo6 geldt dat de uitstroom op peildatum 1 mei groter is dan in de rest van het tweede kwartaal 2022. Over het algemeen geldt voor profiel VVo6 dat de in- en uitstroom nagenoeg gelijk aan elkaar zijn. (Zie figuur 3.2).

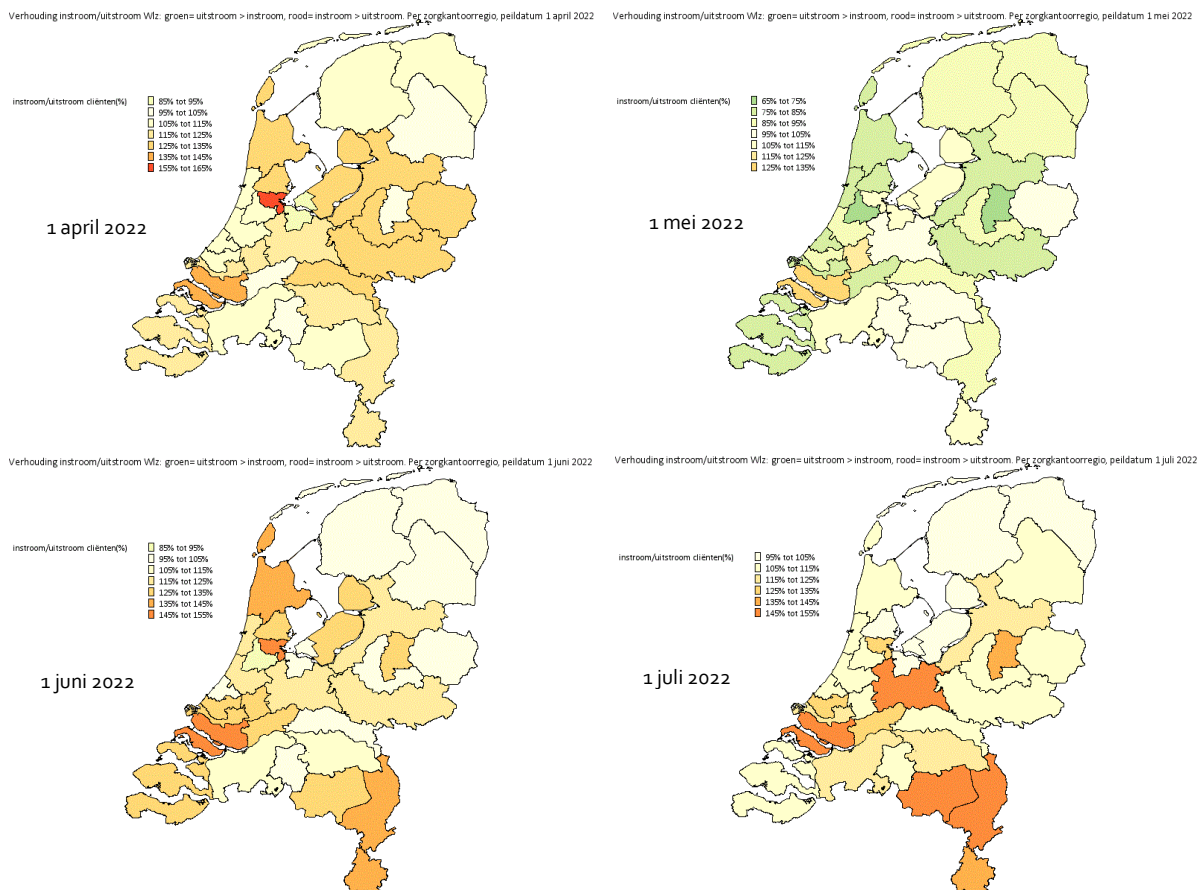
Figuur 3.2: Instroom/uitstroom per zorgprofiel in het tweede kwartaal 2022

De gewijzigde in- en uitstroom heeft effect op de relatieve verdeling van de leveringsvormen per zorgprofiel. Zeker bij de profielen VVo4 en VVo5 is er sinds 2020 duidelijk een verschuiving in leveringsvormen te zien van verblijf in een instelling naar vormen van zorg thuis. Bij zorgprofiel VVo6 is er een ook verschuiving, maar deze is minder groot. Voor de zwaardere profielen, welke met 91% het grootste aandeel vormen van de categorie Overig, is er minimale verschuiving in de leveringsvorm zichtbaar.

Figuur 3.3: Relatieve verdeling leveringsvormen per zorgprofiel (VVo4, VVo5, VVo6 en Overig) vanaf 1 januari 2020 tot 1 juli 2022

In figuur 3.4 is per zorgkantoorregio de verhouding tussen de instroom en de uitstroom voor het tweede kwartaal 2022 in beeld gebracht. In de regio's met een beige kleur (95% - 105%) is de instroom nagenoeg gelijk aan de uitstroom. Kleuren zorgkantoorregio's oranje tot donkerrood (105% - 165%) dan is de instroom in een regio groter is dan de uitstroom. Er kan in deze regio's sprake zijn van een knelpunt en/of groeiende wachtlijstproblematiek. Wanneer de instroom lager is dan de uitstroom dan kleuren de zorgkantoorregio's lichtgroen tot donkergroen (65% - 95%). In deze gebieden krimpt de wachtlijst, waarmee er ruimte ontstaat om nieuwe cliënten van zorg te voorzien.

Figuur 3.4: Verhouding in-/uitstroom in de zorgkantoorregio's vanaf 1 april tot 1 juli 2022

Uit figuur 3.4 blijkt de dynamiek van de verhouding tussen de in- en uitstroom. Per maand kan de verhouding in een zorgkantoorregio anders zijn. Over het algemeen is de instroom in het tweede kwartaal 2022 in het algemeen groter of gelijk aan de uitstroom.

3.2 Wachtenden per wachtstatus

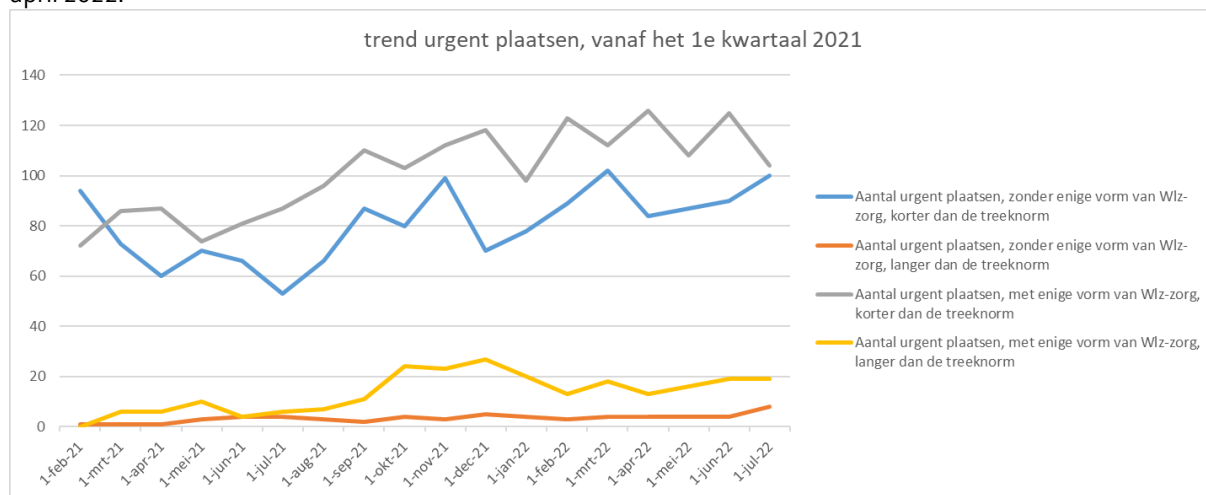
Wanneer iemand met een Wlz-indicatie niet direct terecht kan bij de aanbieder van zijn of haar voorkeur, volgt plaatsing op een wachtlijst. Deze wachtlijst geeft zorgkantoren inzicht in wie in welke regio op welke zorg wacht en wat de wachtstatus is. Hiervoor is een juiste wachtregistratie onmisbaar. Er bestaan vier wachtstatussen, namelijk Urgent plaatsen, Actief plaatsen, Wacht op voorkeur en Wacht uit Voorzorg. In de onderstaande tekst wordt de trend van het aantal cliënten met wachtstatus Urgent plaatsen, Actief plaatsen en Wacht op voorkeur weergegeven. Daarnaast wordt per wachtstatus, met behulp van de classificaties, aangegeven wat de aanleiding is dat cliënten op de wachtlijst staan.

Urgent plaatsen

In figuur 3.5 wordt onderscheid gemaakt naar aantal cliënten met wachtstatus Urgent plaatsen met/zonder enige vorm van Wlz-zorg en die korter/langer dan de Treeknorm wachten. Een meerderheid van de cliënten met status Urgent te plaatsen ontvangt op 1 juli 2022 enige vorm van zorg (53%).

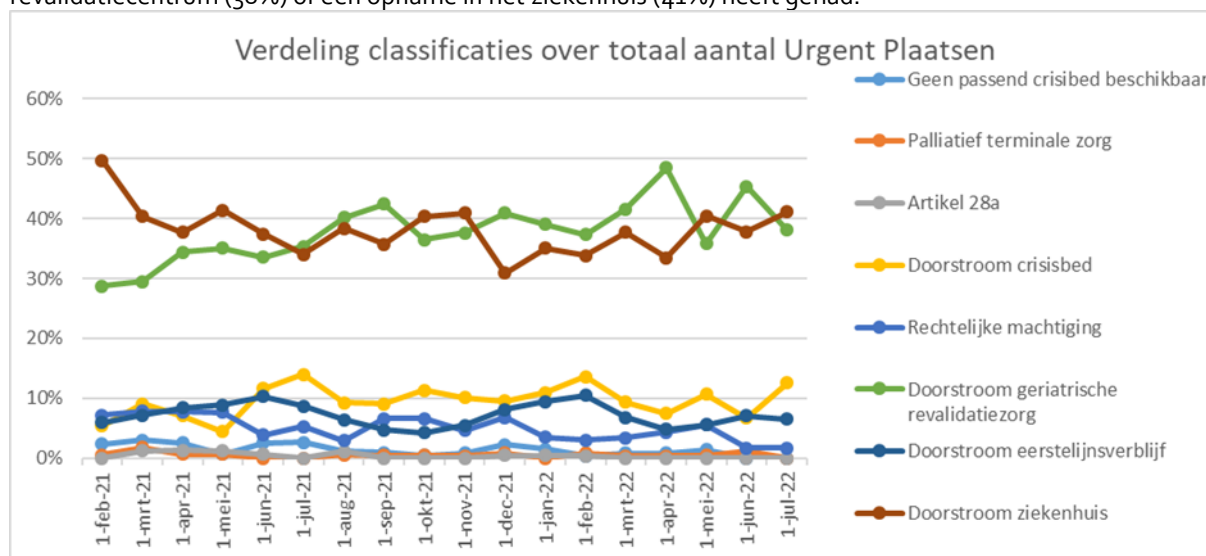
De groep wachtenden waar de grootste knelpunten worden ervaren, is de groep die langer dan de Treeknorm wachten zonder enige vorm van Wlz-zorg (de oranje lijn). Deze cliënten hebben direct zorg in of vanuit een zorginstelling nodig en ontvangen op het peilmoment geen overbruggingszorg vanuit de Wlz. Op 1 juli 2022 gaat het landelijk om een zeer beperkt aantal cliënten, namelijk 8. Verder lijkt het aantal cliënten met de wachtstatus Urgent plaatsen met overbruggingszorg en langer dan de Treeknorm (gele lijn) te stabiliseren rond 17 cliënten.

Het verloop van het aantal urgent te plaatsen cliënten met enige vorm van zorg binnen de Treeknorm (grijze lijn) is grillig. Op 1 juli 2022 is het aantal afgenomen ten opzichte van 1 juni 2022, maar ook ten opzichte van 1 april 2022.

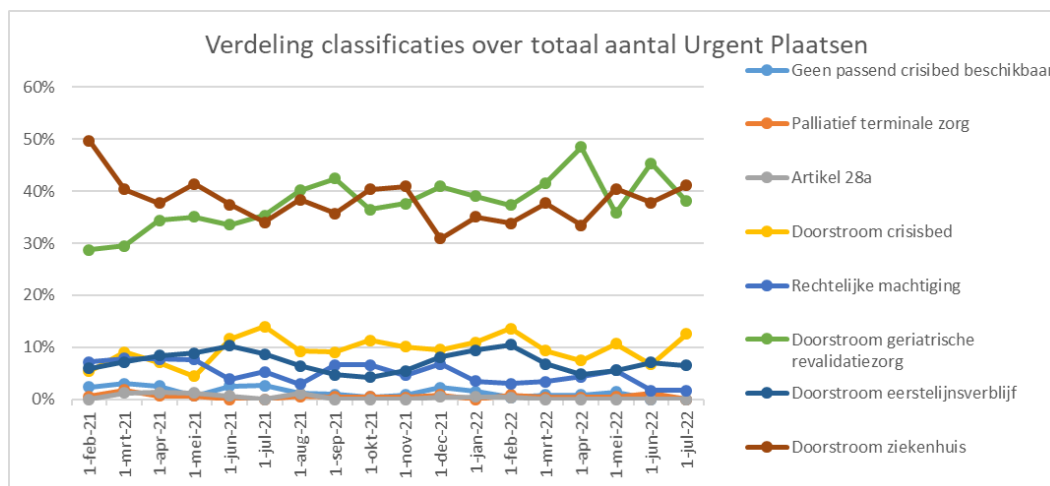

Figuur 3.5: Trend Urgent plaatsen tot 1 juli 2022

Figuur 3.6 toont dat een urgente opname het meest voorkomt nadat iemand een opname in een geriatrisch revalidatiecentrum (38%) of een opname in het ziekenhuis (41%) heeft gehad.

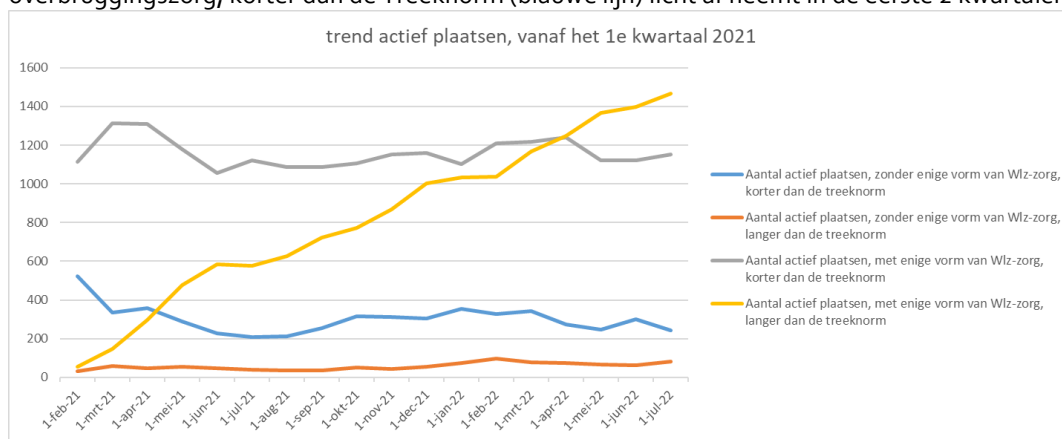

Figuur 3.6: Verdeling classificaties voor Urgent Plaatsen tot 1 juli 2022

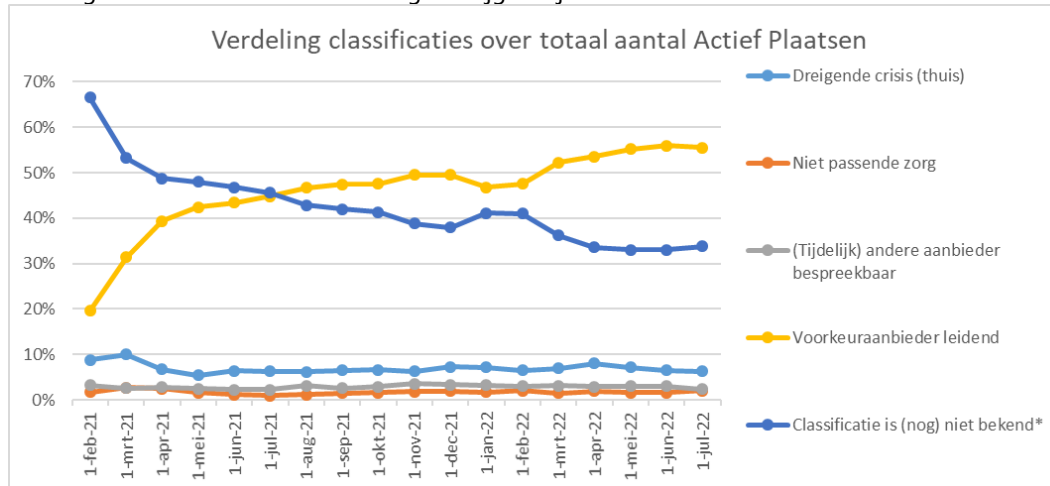
Actief plaatsen

In figuur 3.7 valt op dat het aantal cliënten met wachtstatus Actief plaatsen met Wlz-zorg langer dan de Treeknorm blijft stijgen (gele lijn). Deze cliënten ontvangen overbruggingszorg, maar wachten op passende zorg in een verpleeghuis. Op 1 juli 2022 wachtten 82 cliënten langer dan de Treeknorm actief op Wlz-zorg zonder dat zij overbruggingszorg ontvangen (oranje lijn). Verder zien we dat het aantal cliënten zonder overbruggingszorg, korter dan de Treeknorm (blauwe lijn) licht af neemt in de eerste 2 kwartalen van 2022.

Figuur 3.7: Trend Actief plaatsen tot 1 juli 2022

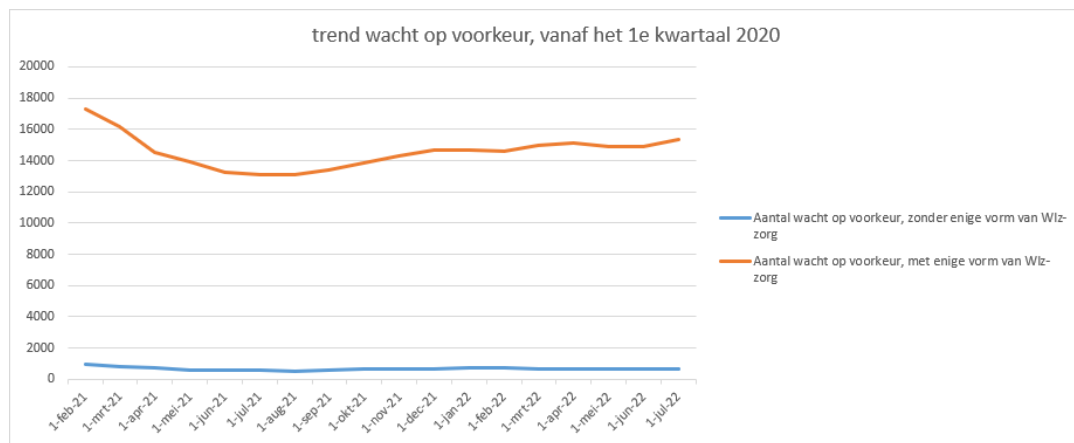
Uit figuur 3.8 blijkt dat de meeste cliënten wachten totdat de aanbieder van voorkeur een plek beschikbaar heeft. Het aandeel van de classificatie "nog niet bekend" (blauwe lijn) is in het tweede kwartaal 2022 stabiel. De cliënten met deze classificatie beschikken op de peildatum (nog) niet over een geldige toewijzing en/of leveringsstatus. Conform de rekenregels krijgen zij automatisch de wachtstatus Actief Plaatsen.

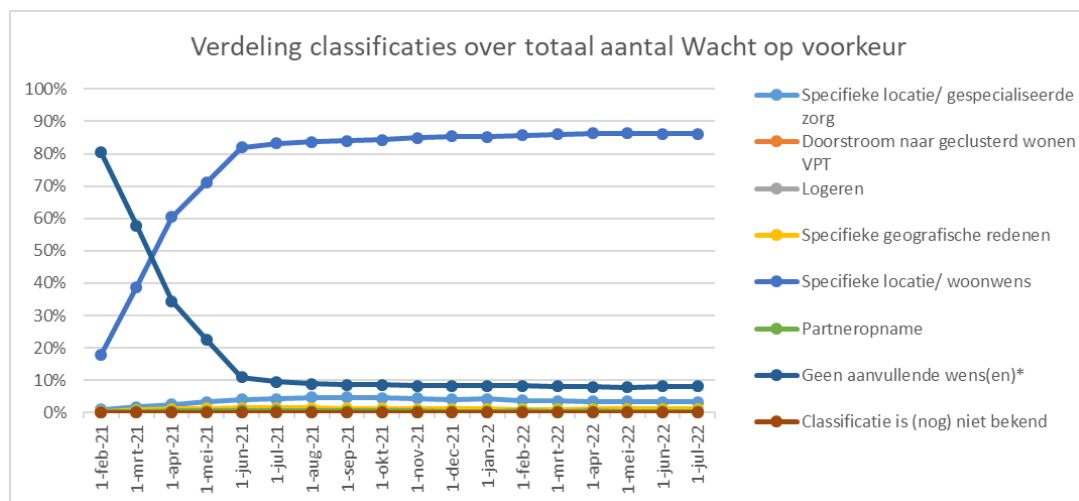
Figuur 3.8: Verdeling classificaties Actief plaatsen tot 1 juli 2022

Wacht op voorkeur

In figuur 3.9 zien we dat er vanaf het vierde kwartaal van 2021 sprake is van een lichte stijging van het aantal cliënten met wachtstatus Wacht op voorkeur met enige vorm van Wlz-zorg. Een minderheid wacht zonder enige vorm van Wlz-zorg. Het overgrote deel van de cliënten (86%) kiest er op 1 juli 2022 voor te wachten op een plek op een specifieke locatie (figuur 3.10). Deze cliënten kunnen en willen wachten op een plaats bij een voorkeursaanbieder.

Figuur 3.9: Trend Wacht op voorkeur tot 1 juli 2022

Figuur 3.10: Verdeling classificaties Wacht op voorkeur tot 1 juli 2022

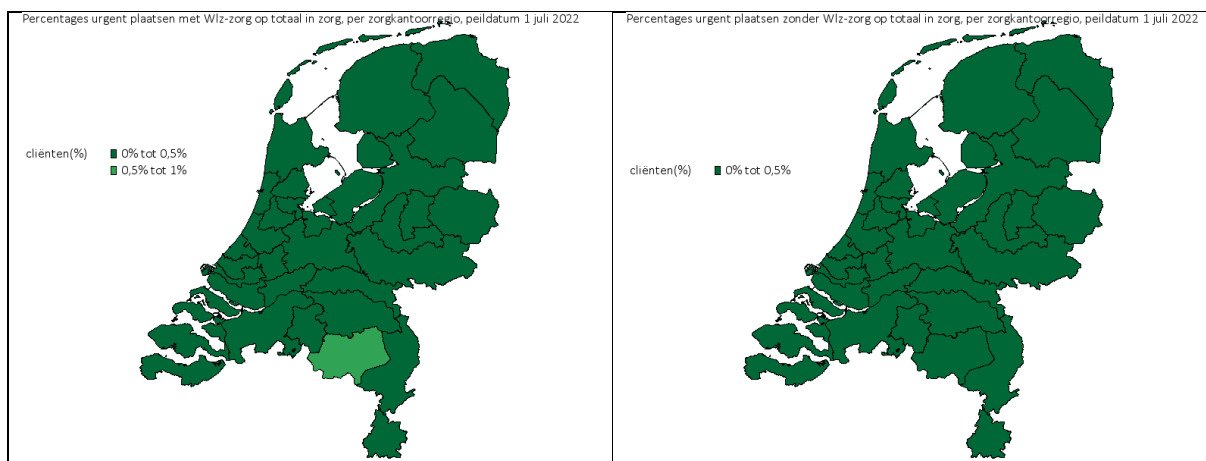
3.3 Onderscheid per zorgkantoorregio

Tabel 3.1 geeft per zorgkantoorregio inzicht in de wachtenden per wachtstatus per 1 juli 2022 en toont de regionale verschillen. Van alle cliënten met de wachtstatus Urgent plaatsen ontvangt 53% enige vorm van zorg en bij de cliënten met de wachtstatus Actief plaatsen betreft dit 89%.

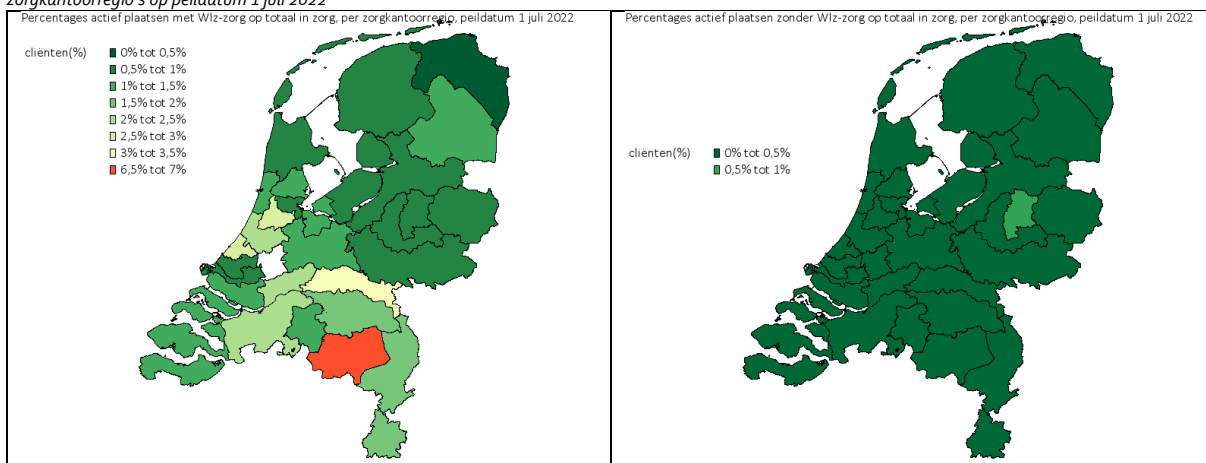
Stand 1 juli 2022		UP met zorg		UP zonder zorg		AP met zorg		AP zonder zorg		WOV met zorg	WOV zonder zorg
Wlz-uitvoerder	Zorgkantoor regio	binnen treeknorm	buiten treeknorm	binnen treeknorm	buiten treeknorm	binnen treeknorm	buiten treeknorm	binnen treeknorm	buiten treeknorm		
CZ	Haaglanden	4	-	-	-	93	112	22	7	289	14
CZ	West Brabant	6	-	15	2	67	86	4	5	717	26
CZ	Zeeland	1	-	3	-	19	25	-	-	328	5
CZ	Zuid Hollandse Eilanden	-	-	1	-	25	26	8	3	368	10
CZ	Zuid Oost Brabant	25	8	14	2	120	283	10	1	1.008	32
CZ	Zuid-Limburg	6	1	6	-	80	70	5	2	573	26
DSW	Westland Schieland Delfland	1	-	2	-	9	12	4	-	619	27
ENO	Midden-IJssel	-	-	2	-	11	4	13	2	156	11
Menzis	Arnhem	10	-	4	-	50	32	17	3	1.292	32
Menzis	Groningen	-	-	-	-	7	4	5	2	299	19
Menzis	Twente	1	-	2	-	26	20	17	5	404	22
VGZ	Midden-Brabant	6	2	8	1	23	29	5	3	547	23
VGZ	Midden-Holland	8	1	2	-	49	111	3	3	250	7
VGZ	Nijmegen	3	-	3	-	53	99	6	4	478	16
VGZ	Noord- en Midden Limburg	6	-	12	-	43	53	6	1	592	10
VGZ	Noord Holland Noord	1	-	1	-	27	17	10	3	504	37
VGZ	Noord-Oost Brabant	6	1	10	-	64	58	8	-	647	13
VGZ	Waardenland	8	-	2	-	39	38	13	2	379	26
Zilveren Kruis	Amsterdam	1	-	-	-	26	19	5	3	435	48
Zilveren Kruis	Apeldoorn/Zutphen	-	-	2	-	14	19	3	3	420	10
Zilveren Kruis	Drenthe	-	2	-	-	37	24	4	1	350	11
Zilveren Kruis	Flevoland	-	-	-	-	3	9	2	1	106	11
Zilveren Kruis	Friesland	-	-	-	-	29	16	5	1	323	13
Zilveren Kruis	Kennemerland	-	-	2	1	40	20	7	4	322	18
Zilveren Kruis	Rotterdam	-	-	-	-	31	26	8	4	349	37
Zilveren Kruis	't Gooi	-	-	1	-	24	19	3	1	324	17
Zilveren Kruis	Utrecht	5	1	5	-	69	94	26	8	1.309	62
Zilveren Kruis	Zaanstreek/Waterland	1	-	-	1	9	19	2	1	288	27
Zilveren Kruis	Zwolle	2	-	-	-	16	26	4	5	591	36
Zorg en Zekerheid	Amstelland en De Meerlanden	2	-	1	-	19	40	6	2	241	15
Zorg en Zekerheid	Zuid Holland Noord	1	3	2	1	32	57	11	2	822	25
Totaal V&V		104	19	100	8	1.154	1.467	242	82	15.330	686

Tabel 3.1: Aantal cliënten per wachtstatus naar zorgkantoorregio (met/zonder zorg) en binnen/buiten Treeknorm

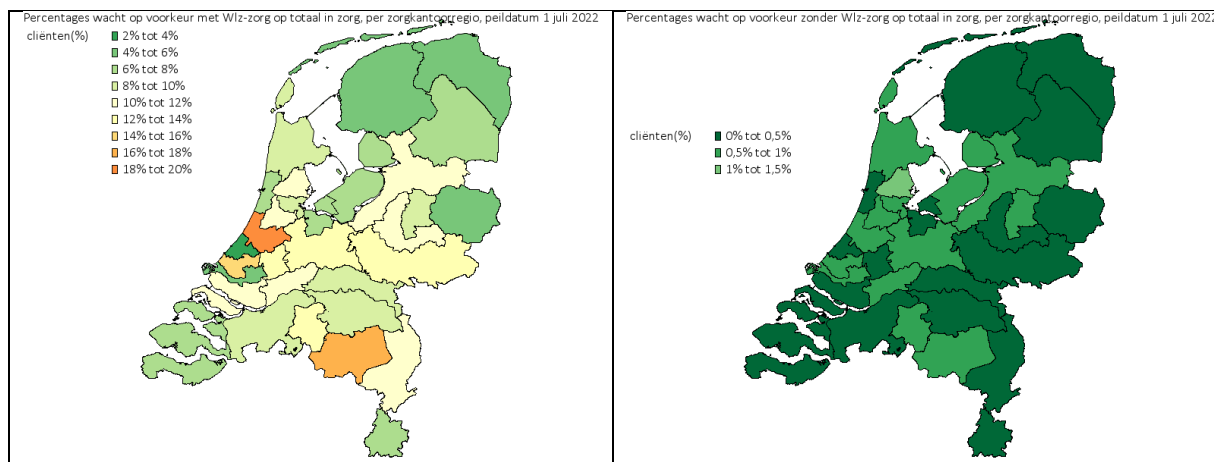
De absolute aantallen per zorgkantoorregio geven *geen* volledig beeld van de totale populatie in de regio en de verschillen tussen de regio's. Voor de wachtstatussen Urgent plaatsen, Actief plaatsen en Wacht op voorkeur is in de hierna volgende figuren het percentage cliënten met de betreffende wachtstatus afgezet tegen het totaal aantal cliënten dat zorg ontvangt in een bepaalde regio. Hoe hoger het percentage (oranje/rode kleur) des te groter het risico dat er een knelpunt kan ontstaan. In onderstaande figuren valt met name op dat het relatieve aantal Actief te plaatsen cliënten met zorg hoog is in de regio Zuidoost-Brabant. Het aantal cliënten dat Wacht op voorkeur met zorg is relatief hoog in de regio's Zuidoost-Brabant, Haaglanden, Westland Schiedam Delftland.

Figuur 3.11: Percentages Urgent plaatsen met Wlz-zorg (links) en zonder Wlz-zorg (rechts) ten opzichte van de totale Wlz-populatie in zorg in de zorgkantoorregio's op peildatum 1 juli 2022

Figuur 3.12: Percentages Actief plaatsen met Wlz-zorg (links) en zonder Wlz-zorg (rechts) ten opzichte van de totale Wlz-populatie in zorg in de zorgkantoorregio's op peildatum 1 juli 2022

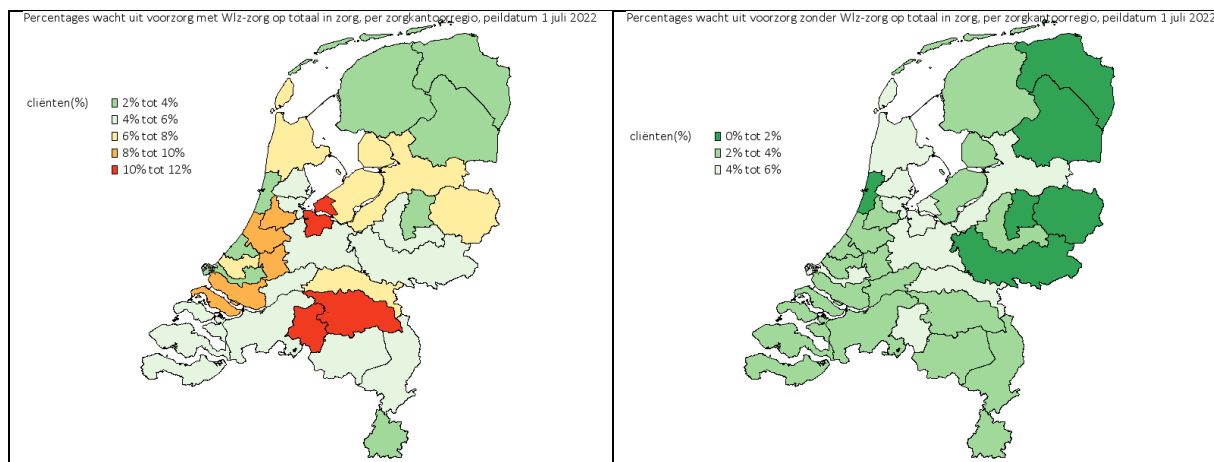
Figuur 3.13: Percentages Wacht op voorkeur met Wlz-zorg (links) en zonder Wlz-zorg (rechts) ten opzichte van de totale Wlz-populatie in zorg in de zorgkantoorregio's op peildatum 1 juli 2022

Wacht uit voorzorg

Clënten die wachten uit voorzorg (voorheen niet-wachtenden) hebben een Wlz-indicatie, maar geven aan dat ze nu nog geen gebruik willen maken van verblijf in een instelling. Een deel van deze groep ontvangt Wlz-zorg thuis en een deel niet. Als cliënten, die wachten uit voorzorg, Wlz-zorg ontvangen dan gaat het om Wlz-zorg in de thuissituatie in de vorm van een regulier PGB, VPT of MPT. Landelijk gaat het om 8.981 cliënten op peildatum 1 juli 2022, waarvan de meeste cliënten een zorgprofiel VVo4, VVo5 of VVo6 hebben. In de wachtlijstcijfers worden deze cliënten niet meegeteld (conform de voormalige groep niet-wachtenden), omdat ze in feite niet wachten op opname. Ze tellen wel mee bij de cliënten die in zorg zijn.

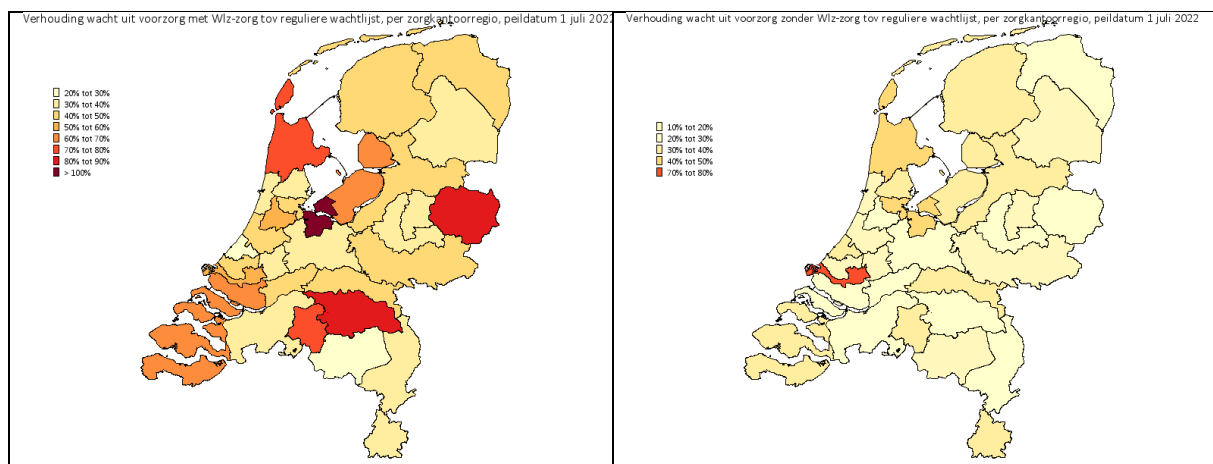
Er is een groep cliënten die wacht uit voorzorg zonder dat zij Wlz-zorg ontvangen. Landelijk gaat het om een groep van 5.215 cliënten per 1 juli 2022. Bij deze groep zien we (eveneens) dat in absolute aantallen de meeste cliënten een zorgprofiel VVo4, VVo5 of VVo6 hebben.

Figuur 3.14 laat per zorgkantoorregio het percentage wachtenden uit voorzorg met én zonder zorg zien, afgezet tegen het aantal cliënten in zorg. Hoe hoger de waarde, hoe meer wachtenden uit voorzorg ten opzichte van het aantal cliënten dat zorg ontvangt. De rode regio's hebben de hoogste waarde. Donkergroene gebieden hebben de laagste waarde. De regio's 't Gooi, Midden-Brabant en Noordoost-Brabant vallen op.

Figuur 3.14: Percentages Wacht uit voorzorg met Wlz-zorg (links) en zonder Wlz-zorg (rechts) ten opzichte van de totale Wlz-populatie in zorg in de zorgkantoorregio's op peildatum 1 juli 2022.

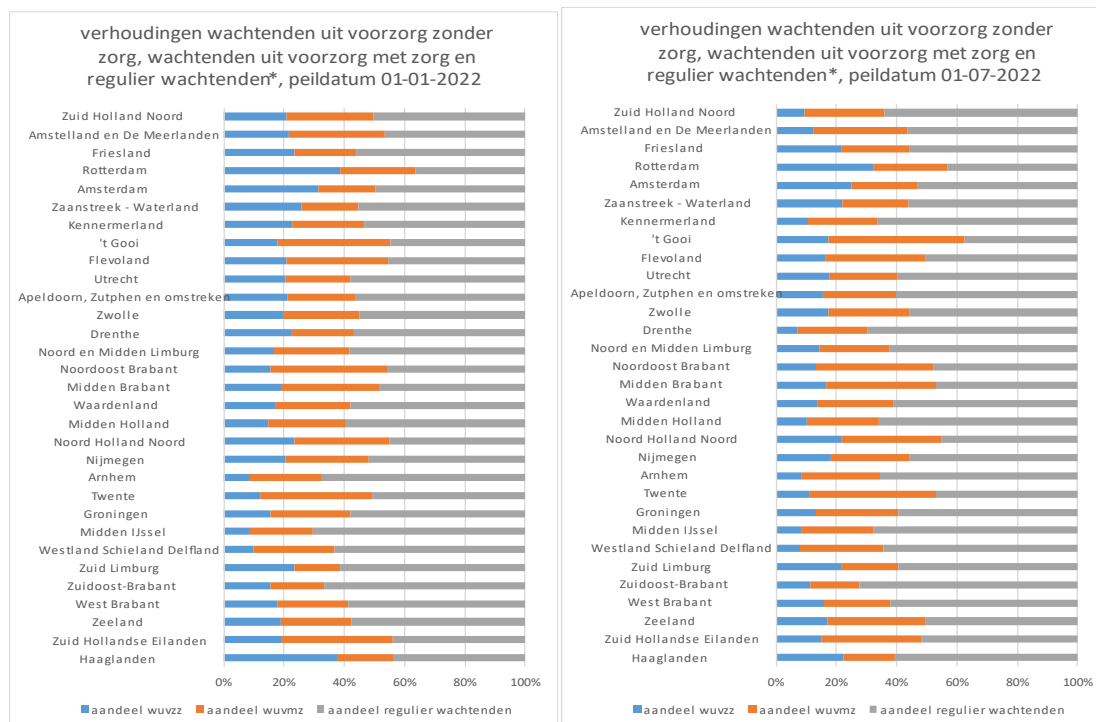
Daarnaast toont Figuur 3.15 het percentage cliënten dat Wacht uit voorzorg met én zonder zorg ten opzichte van het aantal cliënten dat op de 'reguliere' wachtlijst staat (dit betreffen respectievelijk het aantal cliënten met de wachtstatus Urgent Plaatsen, Actief plaatsen of Wacht op Voorkeur zonder en met (overbruggings)zorg uit de Wlz. De regio's met een (donker)rode kleur hebben de hoogste waarde; deze regio's kunnen op termijn een hoge(re) druk op de wachtlijsten verwachten; de verwachting is dat de cliënten die Wachten uit voorzorg op termijn een andere wachtstatus krijgen en dus (alsnog) opname in een instelling wensen. De regio 't Gooi springt hierbij in het oog.

Figuur 3.15: Percentages Wacht uit voorzorg met Wlz-zorg (links) en zonder Wlz-zorg (rechts) ten opzichte van het totaal aantal wachtenden in de zorgkantoorregio's op peildatum 1 juli 2022

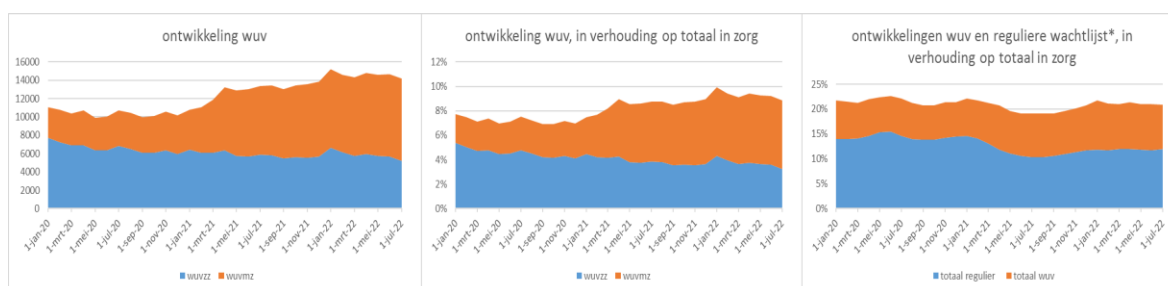
In onderstaande figuur is de verhouding cliënten die Wachten uit voorzorg met en zonder (overbruggings)zorg en 'regulier wachtende'³ cliënten weergegeven voor het eerste kwartaal 2022 en het tweede kwartaal 2022. De verhoudingen fluctueren sterk per zorgkantoorregio. De regio's met een relatief grote groep cliënten die Wachten uit voorzorg, krijgen in de toekomst mogelijk te maken met een toenemende druk op de 'reguliere wachtlijst'.

³ Regulier wachtenden betreffen de cliënten met wachtstatus Urgent plaatsen, Actief Plaatsen Wacht op voorkeur (zonder en met (overbruggings)zorg uit de Wlz.

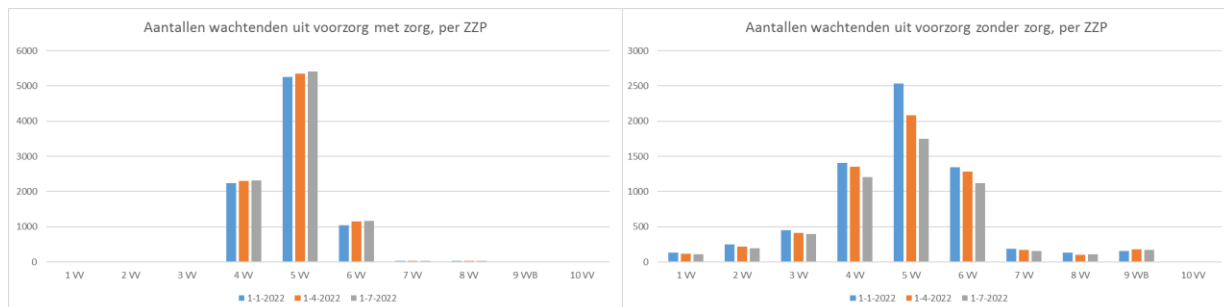
Figuur 3.16: Verhoudingen Wacht uit voorzorg met en zonder (overbruggings)zorg en aandeel regulier wachtenden per zorgkantoorregio

In figuur 3.17 zoomen we verder in op de ontwikkeling van het aantal cliënten met de wachtstatus Wacht uit voorzorg met en zonder Wlz-(overbruggings)zorg. Te zien is dat met de invoering van de nieuwe wachtstatussen het aantal cliënten met de wachtstatus Wacht uit voorzorg met zorg ten opzichte van het aantal cliënten met dezelfde wachtstatus, maar zonder zorg, ten opzichte van 1 januari 2022 toeneemt. Dit betekent dat de meeste cliënten al wel zorg ontvangen. In het midden is de relatieve verhouding te zien van het aantal cliënten dat Wacht uit voorzorg ten opzichte van het totaal aantal cliënten in zorg. Opvallend is de trend die helemaal rechts te zien is, waarbij de verhouding van het aantal regulier wachtenden en het aantal Wachtenden uit voorzorg is uitgedrukt in verhouding tot het totaal in zorg. Te zien is dat de omvang van beide groepen bijna even groot is. Dit betekent dat er 'sluimerende wachtlijst' met cliënten die Wachten uit voorzorg is, die navenant even groot is als de reguliere wachtlijst.

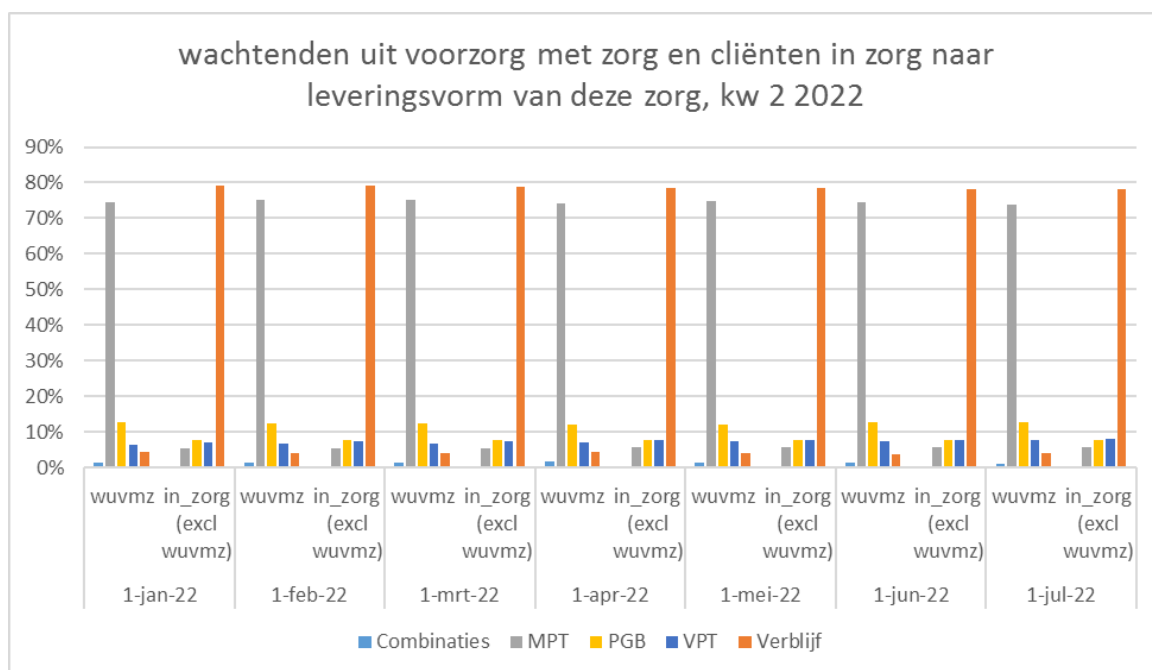
Figuur 3.17: Ontwikkeling Wacht uit voorzorg in verhouding tot totaal in zorg en de reguliere wachtlijst (*regulier wachtenden betreffen de cliënten met wachtstatus Urgent plaatsen, Actief Plaatsen Wacht op voorkeur (zonder en met (overbruggings)zorg uit de Wlz.)

De meeste cliënten met de wachtstatus Wacht uit voorzorg, zonder zorg, hebben het zorgprofiel VVo4, VVo5 of VVo6. Hetzelfde beeld is ook te zien voor de cliënten die wachten uit voorzorg mét (overbruggings)zorg (zie figuur 3.18).

Figuur 3.18: Aantallen wachten met wachtstatus Wacht uit voorzorg met zorg (links) en zonder zorg (rechts) naar zorgprofiel op datum 1 januari, 1 april en 1 juli 2022

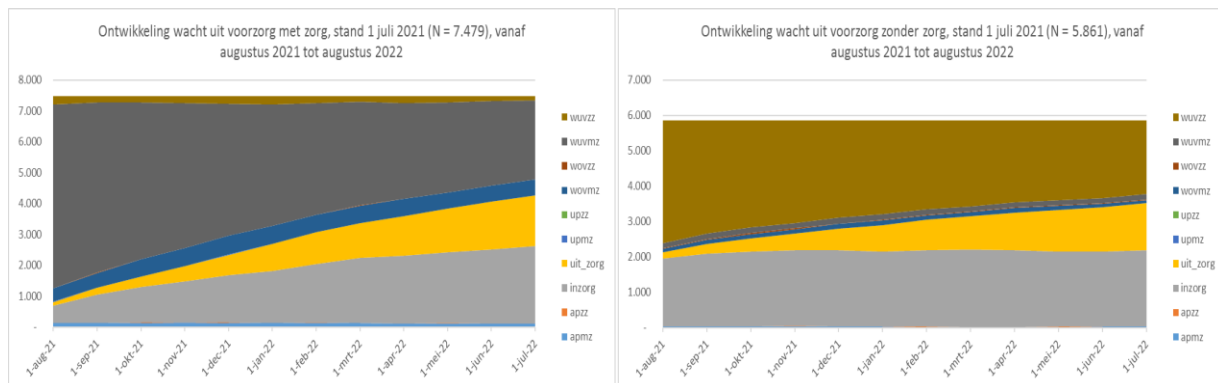
In figuur 3.19 is te zien dat cliënten die wachten uit voorzorg, met zorg, overwegend gebruik maken van MPT, gevolgd door een PGB.

Figuur 3.19: Aandeel wachten uit voorzorg met zorg en in zorg naar leveringsvorm

Tot slot tonen we in onderstaande figuur de ontwikkeling van het aantal cliënten met de wachtstatus Wacht uit voorzorg, met en zonder zorg, in het afgelopen jaar. Te zien is hoe -voor dezelfde groep cliënten- gedurende het jaar de wachtstatussen veranderen. In de linker figuur, voor cliënten met initieel de wachtstatus Wacht uit voorzorg mét zorg, blijkt dat het aantal cliënten in zorg en/of uit zorg gedurende het jaar stijgt. Opvallend is dat de lijn Wacht op voorkeur eerst nog iets toeneemt en daarna slechts geleidelijk afneemt. Dit laat zien dat veel cliënten bereid zijn om te wachten op een plek bij hun aanbieder van voorkeur.

Kijken we naar de ontwikkeling van het aantal cliënten dat initieel de wachtstatus Wacht uit voorzorg, zonder zorg, had in het afgelopen jaar (rechts), dan valt met name op dat cliënten ofwel in zorg zijn genomen dan wel uit zorg zijn gegaan. Ruim een derde van de cliënten staat na bijna een jaar nog steeds uit voorzorg (zonder zorg) op de wachtlijst.

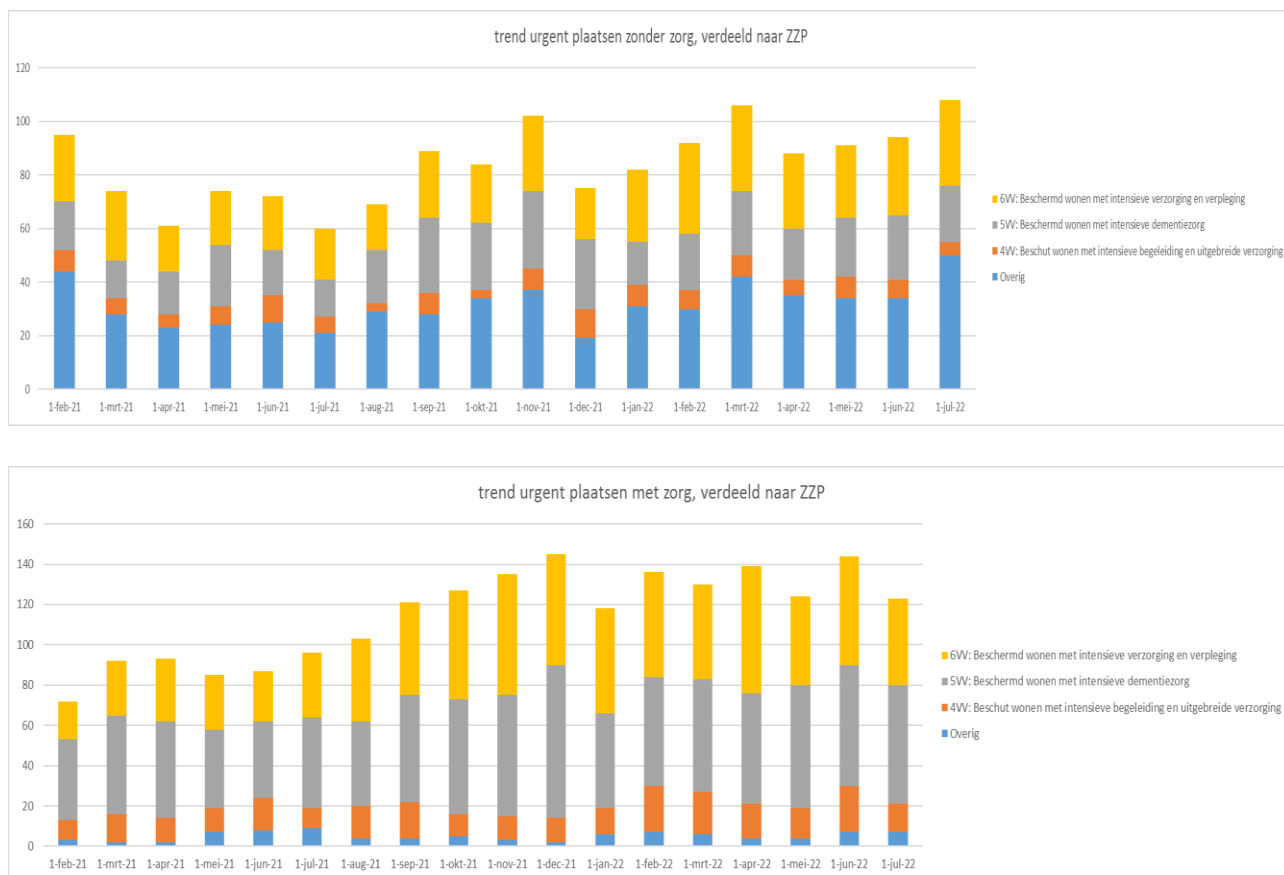

Figuur 3.20: Ontwikkeling Wacht uit voorzorg met (links) en zonder (rechts) zorg in het afgelopen jaar

3.4 Onderscheid per zorgprofiel

Onderstaande figuren (3.21 tot en met 3.23) laten op landelijk niveau de trend in het aantal wachtenden per wachtstatus naar zorgprofiel zien. We tonen de trend na de omzetting van de wachtstatussen.

In figuur 3.21 zien we dat het totaal aantal cliënten met de wachtstatus Urgent plaatsen zonder Wlz-zorg op 1 juli 2022 relatief hoog is ten opzichte van voorgaande maanden. Deze toename wordt met name veroorzaakt door cliënten met één van de overige zorgprofielen, voornamelijk gVVB Herstelgerichte behandeling met verpleging en verzorging. Het aantal urgent te plaatsen cliënten met zorg, is in juli, ten opzichte van eerdere maanden licht gedaald.

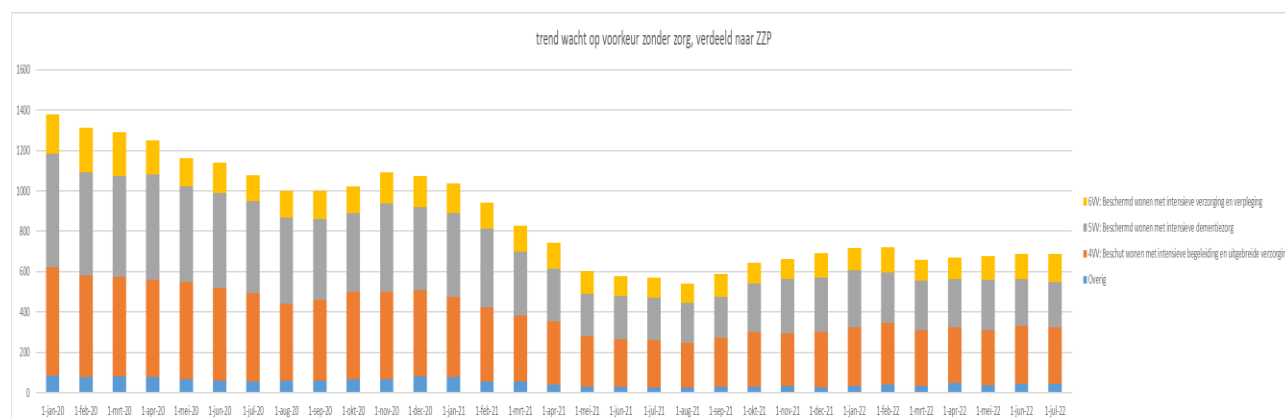
Figuur 3.21: Trend urgent plaatsen zonder zorg (boven) en met zorg (onder) per zorgprofiel

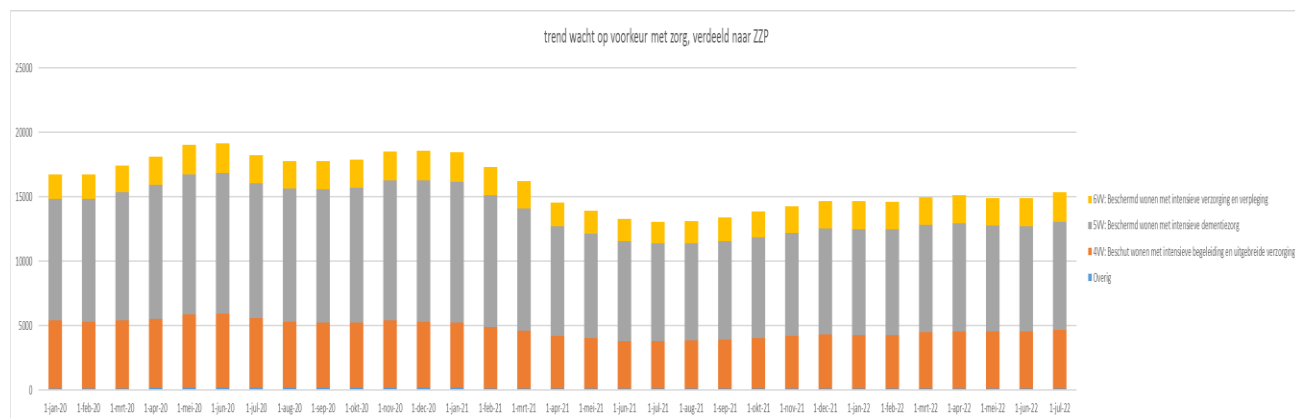
Het aantal cliënten met de wachtstatus Actief plaatsen zonder Wlz-zorg in figuur 3.22 toont vanaf het eerste kwartaal van 2022 een dalende trend, die in het tweede kwartaal van 2022 stabiliseert. Het aantal cliënten met de wachtstatus Actief plaatsen met zorg laat een stijgende trend zien; dit wordt met name veroorzaakt door het aantal wachtende cliënten met zorgprofiel VVo5.

Figuur 3.22: Trend Actiefplaatsen zonder zorg (boven) en met zorg (onder) per zorgprofiel

Voor de wachtstatus Wacht op voorkeur zien we dat het aantal wachtenden zonder zorg in het tweede kwartaal van 2022 weer licht toeneemt ten opzicht van het kwartaal ervoor. Het aantal wachtenden met Wlz- zorg blijft, al vanaf augustus 2021, stijgen. Dit geldt voor alle zorgprofielen (figuur 3.23).

Figuur 3.23: Trend Wacht op voorkeur zonder zorg (boven) en met zorg (onder) per zorgprofiel

3.5 Aantal wachtenden naar 'wachttijdblok'

Tabel 3.2 geeft weer hoeveel weken cliënten op de wachtlijst staan. Dit zegt niets over de totale wachtduur, maar wel over de wachttijd op het peilmoment. Het totaal aantal wachtenden op 1 juli 2022 is 19.192 cliënten.

Bij cliënten met de wachtstatus Urgent plaatsen is sprake van een directe en dringende noodzaak voor (intramurale) opname. De streefnorm voor plaatsing is 4 weken, maar voor sommige classificaties geldt een kortere streefnorm. Met name de groep Urgent plaatsen zonder zorg die langer dan 4 weken wacht, baart zorgen (14 op 1 juli 2022), omdat een opname op korte termijn gerealiseerd moet worden.

wachtstatussen zonder/met enige vorm van Wlz-zorg (peildatum 01 juli 2022)	0 tot 2 weken	2 tot 4 weken	4 tot 6 weken	6 tot 13 weken	3 – 6 maanden	6 – 12 maanden	> 12 maanden	Totaal
urgent plaatsen zonder zorg	73	21	6	8	-	-	-	108
urgent plaatsen met zorg	48	32	24	14	5	-	-	123
actief plaatsen zonder zorg	193	33	16	34	25	12	11	324
actief plaatsen met zorg	632	294	228	572	523	284	88	2.621
wacht op voorkeur zonder zorg	201	86	62	113	82	76	66	686
wacht op voorkeur met zorg	1.104	1.005	1.011	2.889	4.032	3.547	1.742	15.330
Totaal	2.251	1.471	1.347	3.630	4.667	3.919	1.907	19.192

wachtstatussen zonder/met enige vorm van Wlz-zorg (peildatum 01 april 2022)	0 tot 2 weken	2 tot 4 weken	4 tot 6 weken	6 tot 13 weken	3 – 6 maanden	6 – 12 maanden	> 12 maanden	Totaal
urgent plaatsen zonder zorg	64	15	5	3	-	1	-	88
urgent plaatsen met zorg	69	40	17	10	3	-	-	139
actief plaatsen zonder zorg	215	33	25	31	18	11	12	345
actief plaatsen met zorg	663	316	262	556	417	218	57	2.489
wacht op voorkeur zonder zorg	201	86	56	93	99	61	73	669
wacht op voorkeur met zorg	1.225	1.057	1.111	3.218	3.914	2.870	1.746	15.141
Totaal	2.437	1.547	1.476	3.911	4.451	3.161	1.888	18.871

wachtstatussen zonder/met enige vorm van Wlz-zorg (peildatum 01 jan 2022)	0 tot 2 weken	2 tot 4 weken	4 tot 6 weken	6 tot 13 weken	3 – 6 maanden	6 – 12 maanden	> 12 maanden	Totaal
urgent plaatsen zonder zorg	58	16	4	3	-	1	-	82
urgent plaatsen met zorg	48	28	22	17	2	1	-	118
actief plaatsen zonder zorg	281	58	16	44	14	10	5	428
actief plaatsen met zorg	626	287	189	453	372	207	-	2.134
wacht op voorkeur zonder zorg	230	96	49	122	79	72	69	717
wacht op voorkeur met zorg	1.128	1.108	1.103	3.215	3.258	3.300	1.566	14.678
Totaal	2.371	1.593	1.383	3.854	3.725	3.591	1.640	18.157

Tabel 3.2: Aantal cliënten per wachtstatus en wachttijdblok op peildatum 1 juli 2022, 1 april 2022 en, 1 januari 2022

Ook is inzichtelijk gemaakt voor cliënten met de wachtstatus Wacht uit voorzorg hoeveel weken zij op de wachtlijst staan. Dit zegt overigens niets over de totale wachtduur, maar wel over de wachttijd op het peilmoment. Er zijn geen normen afgesproken over de termijn waarbinnen zij in een instelling opgenomen moeten worden.

wachtstatussen zonder/met enige vorm van Wlz-zorg (peildatum 01 juli 2022)	0 tot 2 weken	2 tot 4 weken	4 tot 6 weken	6 tot 13 weken	3 – 6 maanden	6 – 12 maanden	> 12 maanden	Totaal
Wacht uit voorzorg zonder zorg	1.681	283	221	522	606	578	1.324	5.215
Wacht uit voorzorg met zorg	363	390	384	1.206	1.886	2.116	2.636	8.981
Totaal	2.044	673	605	1.728	2.492	2.694	3.960	14.196

wachtstatussen zonder/met enige vorm van Wlz-zorg (peildatum 01 april 2022)	0 tot 2 weken	2 tot 4 weken	4 tot 6 weken	6 tot 13 weken	3 – 6 maanden	6 – 12 maanden	> 12 maanden	Totaal
Wacht uit voorzorg zonder zorg	1.818	322	317	701	725	555	1.501	5.939
Wacht uit voorzorg met zorg	441	459	483	1.265	1.750	2.227	2.267	8.892
Totaal	2.259	781	800	1.966	2.475	2.782	3.768	14.831

wachtstatussen zonder/met enige vorm van Wlz-zorg (peildatum 01 januari 2022)	0 tot 2 weken	2 tot 4 weken	4 tot 6 weken	6 tot 13 weken	3 – 6 maanden	6 – 12 maanden	> 12 maanden	Totaal
Wacht uit voorzorg zonder zorg	1.963	377	327	720	708	828	1.686	6.609
Wacht uit voorzorg met zorg	459	432	454	1.265	1.629	3.061	1.324	8.624
Totaal	2.422	809	781	1.985	2.337	3.889	3.010	15.233

Tabel 3.3: Aantal cliënten per wachtstatus en wachttijdblok op peildatum 1 juli 2022, 1 april 2022 en 1 januari 2022

3.6 Opnameperformance

De wachttijd in de periode tussen de ingangsdatum van de (her)indicatie (in de periode 1 juli 2021 – 1 juli 2022) en de datum waarop zorg daadwerkelijk wordt geleverd, schetst een beeld van de weg die de cliënt heeft afgelegd van het moment van Wlz-indicatiestelling tot opname.

Voor ruim een derde van de 49.100 cliënten (35%) die in de periode juli 2021 - juli 2022 zijn opgenomen in een instelling werd de zorglevering gestart op de ingangsdatum van de (her)indicatie. Binnen 6 weken werd voor 65% van de cliënten de zorg aangevangen. Binnen 13 weken waren bijna 40.000 cliënten opgenomen in een zorginstelling (ca 81%). Na 6 maanden was 95% van de cliënten opgenomen.

Voor ruim 2.600 cliënten was de wachttijd 6 maanden of langer (5%). Hiervan heeft 44% de status 'wacht op voorkeur' (of i.c.m. 'wacht uit voorzorg') gehad, 12% 'actief wachtend', 'urgent plaatsen' en/of 'actief plaatsen' en 'wacht op voorkeur' (of i.c.m. 'wacht uit voorzorg'), 25% 'actief wachtend', 'urgent plaatsen' en/of 'actief plaatsen' (of i.c.m. 'wacht uit voorzorg') en 18% 'wacht uit voorzorg' voorafgaand aan de opname in de zorginstelling.

Verder valt op dat er cliënten zijn met een wachttijd van 0 dagen, maar wel voorgaande wachtstatussen hebben gehad binnen dezelfde indicatie. Dit zijn o.a. cliënten waarbij er in eerste instantie sprake was van zorglevering ter overbrugging tijdens de wachtperiode, maar dat deze zorg met terugwerkende kracht is omgezet naar regulier. Ook kan het zijn dat de cliënt wel al was opgenomen in de instelling, maar nog wachtend was op een deel van de zorg (bijv. dagbehandeling).

Totale wachtperiode van indicatiestelling tot opname	0 dagen	0 tot 6 weken	6 tot 13 weken	3 - 6 maanden	6 - 12 maanden	Totaal
cliënt heeft wachtstatussen actief wachtend, urgent- of actief plaatsen gehad	16.300	9.833	2.078	1.299	463	29.973
cliënt heeft wachtstatussen actief wachtend, urgent- of actief plaatsen en wacht uit voorzorg gehad	3	500	611	529	205	1.848
cliënt heeft wachtstatus wacht op voorkeur gehad	36	1.832	1.877	1.407	522	5.674
cliënt heeft wachtstatussen wacht op voorkeur en wacht uit voorzorg gehad	11	923	1.504	1.687	647	4.772
cliënt heeft wachtstatussen actief wachtend, urgent- of actief plaatsen en wacht op voorkeur gehad	2	51	204	293	128	678
cliënt heeft wachtstatussen actief wachtend, urgent- of actief plaatsen, wacht op voorkeur en wacht uit voorzorg gehad	-	29	163	313	195	700
cliënt heeft wachtstatus wacht uit voorzorg gehad	180	2.491	1.282	1.092	471	5.516

Tabel 3.4: Totale wachttijdperiode voor een cliënt vanaf indicatie tot opname in een instelling in de periode 1 juli 2021 - 1 juli 2022 naar type wachtstatus(sen) die een cliënt gehad heeft.

Bijlage 1 Definities

Wachtstatussen:

In de Wlz kennen we verschillende wachtstatussen die gebruikt worden bij het samenstellen van de landelijke wachtlijsten:

Urgent plaatsen

De situatie van de cliënt is zorgelijk. Het is noodzakelijk dat de cliënt zo snel mogelijk opgenomen of doorgeplaatst wordt. In de meeste gevallen betekent dit dat de cliënt niet direct bij de aanbieder van voorkeur terecht kan maar (tijdelijk) bij een andere aanbieder terecht komt die een plaats beschikbaar heeft.

Actief plaatsen

In de situatie van de cliënt is opname noodzakelijk. Opname kan tijdelijk uitgesteld worden door de inzet van overbruggingszorg. Er wordt rekening gehouden met de wensen van de cliënt, maar naarmate de noodzaak tot opname toeneemt en de tijd verstrijkt is het mogelijk dat de cliënt niet direct bij de voorkeursaanbieder terecht kan. De cliënt kan niet onbeperkt een aanbod weigeren als het aanbod conform de wens is. Bij een weigering kan in overleg met de cliënt de status aangepast worden (behalve bij een zwaarwegende reden).

Wacht op voorkeur

De cliënt woont thuis of op een locatie die niet zijn voorkeur heeft. De cliënt kan niet onbeperkt een aanbod weigeren als het aanbod conform zijn wens is. Bij een weigering wordt in overleg met de cliënt de status aangepast (behalve bij een zwaarwegende reden).

Wacht uit voorzorg

De cliënt woont thuis en wil voorlopig nog geen verblijfszorg. De zorg thuis is verantwoord en doelmatig en de cliënt wil graag uit voorzorg op een wachtlijst staan. De wens van de cliënt staat in de classificatie. De cliënt bouwt geen wachttijd op

Overbruggingszorg:

Overbruggingszorg is zorg die bij een cliënt met opnamewens tijdelijk wordt ingezet om de wachtperiode tot opname op een passende plaats in een instelling op verantwoorde wijze te overbruggen.

Treeknorm:

Een Treeknorm is een streefnorm voor maatschappelijk aanvaardbare wachttijden voor het leveren van niet-spoedeisende zorg. In de sector V&V geldt een Treeknorm van zes weken.

Instroom:

Een cliënt waarvan de ingangsdatum van het indicatiebesluit ligt in de maand voorafgaand aan de peildatum, en de cliënt niet voorkomt in de aanlevering van de AW317 over de maand voorafgaand aan de maand voor de peildatum.

Uitstroom:

Een cliënt komt niet meer voor in de aanlevering van de AW317 over de maand voorafgaand aan de peildatum.

COROP-gebied:

COROP-gebied is een regionaal gebied binnen Nederland dat deel uitmaakt van de COROP-indeling. Deze indeling wordt gebruikt voor analytische doeleinden. De naam COROP komt van Coördinatie Commissie Regionaal OnderzoeksProgramma. In totaal zijn er in Nederland 40 COROP-gebieden. Twee provincies (Flevoland en Utrecht) zijn elk in hun geheel één COROP-gebied; de overige zijn een gedeelte van één provincie en bestaan uit een aantal gemeenten. Zie bijlage 2 voor geografisch overzicht van de gebieden.

Leveringsvorm:

Verzekerden met een indicatie voor Wlz-zorg kunnen ervoor kiezen in een instelling te gaan wonen om de zorg te krijgen. Zij kunnen er onder voorwaarden ook voor kiezen om de zorg thuis te ontvangen. Deze mogelijkheden worden leveringsvormen⁴ genoemd. De volgende leveringsvormen zijn mogelijk:

- Verblijf in een instelling;
- Volledig pakket thuis (VPT);
- Modulair pakket thuis (MPT);
- Persoonsgebonden budget (PGB);
- Deeltijd verblijf (DTV).

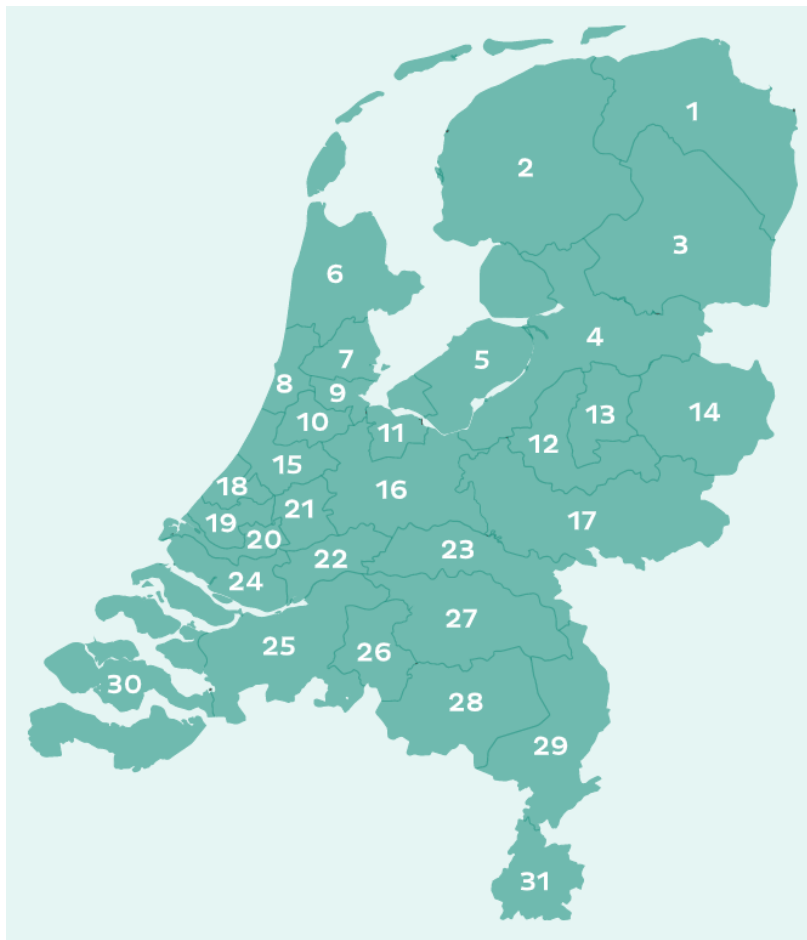
⁴ <https://www.zorginstituutnederland.nl/Verzekerde+zorg/leveringsvormen-instelling-vpt-mpt-en-pgb-wlz>

Bijlage 2 COROP-gebieden

Landkaart COROP-gebieden

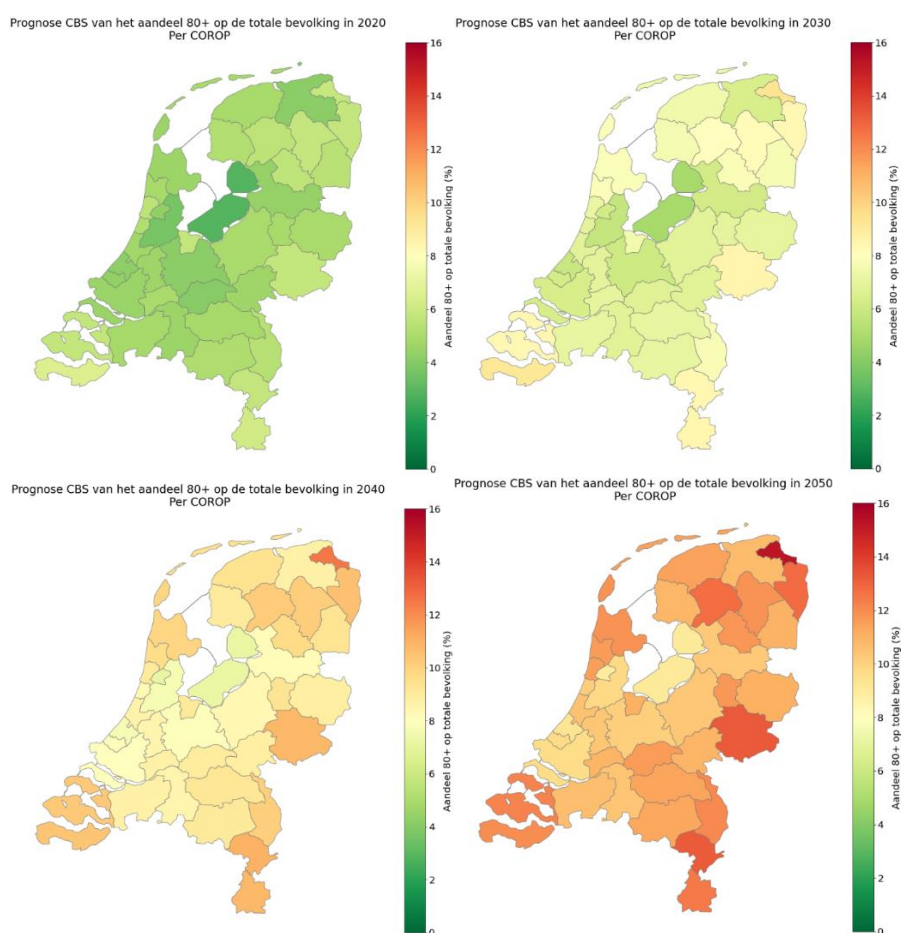
Bijlage 3 Zorgkantoorregio's

1 Groningen	17 Arnhem
2 Friesland	18 Haaglanden
3 Drenthe	19 Westland Schieland Delfland
4 Zwolle	20 Rotterdam
5 Flevoland	21 Midden-Holland
6 Noord-Holland Noord	22 Waardenland
7 Zaanstreek-Waterland	23 Nijmegen
8 Kennemerland	24 Zuid Hollandse Eilanden
9 Amsterdam	25 West-Brabant
10 Amstelland en De Meerlanden	26 Midden-Brabant
11 t Gooi	27 Noordoost Brabant
12 Apeldoorn, Zutphen en Omstreken	28 Zuidoost-Brabant
13 Midden-IJssel	29 Noord- en Midden-Limburg
14 Twente	30 Zeeland
15 Zuid-Holland Noord	31 Zuid-Limburg
16 Utrecht	

Bijlage 4 Bevolkingsopbouw

Het CBS heeft een prognose gemaakt van het aandeel 80-plussers op de totale bevolking per COROP-gebied⁵, gedurende de komende dertig jaar. Onderstaande figuren tonen de huidige situatie en de prognoses voor 2030, 2040 en 2050. In de groene gebieden ligt het percentage 80-plussers ten opzichte van de Nederlandse bevolking tussen de 0-6%, terwijl in de oranje/rode gebieden dit percentage boven de 11% ligt. De komende drie decennia is bij alle COROP-regio's een procentuele groei te verwachten. De ontwikkeling is het meest opvallend in de omgeving Delfzijl (Zorgkantoor Groningen), de Achterhoek (Zorgkantoor Arnhem en Apeldoorn/Zutphen) en Midden-Limburg (Zorgkantoor Noord- en Midden-Limburg). Deze regio's krijgen te maken met de grootste toename van het aantal 80-plussers en een extra toename van de vraag naar langdurige verpleging en verzorging.

Figuur bijlage 4: Prognoses CBS aandeel 80+ ten opzichte van de totale bevolking 2020-2050

⁵ Voor definitie zie Bijlage 1